

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

Haftalik gazeta 1956-yil 4-yanvardan chiqarib boshlagan

e-mail: info@uzas.uz

2016-yil 9-sentyabr №37 (4384)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ВА СЕНАТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

2016 йил 8 сентябрь куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати аъзолари, тақлиф этилган Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, вазирликлар ва идоралар раҳбарлари, бошқа ташкилотларнинг, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирокида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлис аввалида йиғилиш иштирокчилари Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислам Абдуганиевич Каримов хотирасини ёд этиб, ҳурмат бажо келтирди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қўшма мажлисида "Ўзбекистон Республикаси Президентининг вазифа ва ваколатларини бажаришни вақтинча юклаш тўғрисида"ги масала кўриб чиқилди.

Қўшма мажлис давомида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси Н.Т.Йўлдошев Ўзбекистон Республикаси Бош вазир Ш.М.Мирзиёевнинг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларида раҳбарлик лавозимларидаги кўп йиллик тажрибасини, аҳоли ўртасидаги ҳурмат-эътиборини инобатга олган ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Президентини вазифа ва ваколатларини бажаришни унинг зиммасига вақтинча юклаш мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги тақлиф билан мурожаат қилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси Н.Т.Йўлдо-

шевнинг мазкур тақлифи Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши томонидан маъқулланганлиги маълумот учун қабул қилинди.

Сийёсий партиялар фракциялари раҳбарлари, депутатлар ва сенаторлар ҳозирги шароитда барқарорликни сақлаш, жамоат хавфсизлигини ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш, мамлакатни ривожлантиришнинг энг муҳим сийёсий ва ижтимоий-иқтисодий масалаларини самарали ҳал этиш зарурлигини эътиборга олиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси Н.Т.Йўлдошевнинг тақлифини қўллаб-қувватладилар.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси ва Сенати Ўзбекистон Республикаси Президентининг вазифа ва ваколатларини бажаришни Ўзбекистон Республикаси Бош вазир Ш.М.Мирзиёев зиммасига вақтинча юклаш тўғрисида қўшма қарор қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясига «Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлов тўғрисида»ги Қонунга тўлиқ мувофиқ ҳолда Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлови ўтказишнинг ташкил этиш тавсия қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қўшма мажлиси шу билан ўз иштини якунлади.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатаси ва Сенатининг
ахборот хизматлари

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИ ШАВКАТ МИРОМОНОВИЧ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ВА СЕНАТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Ҳурматли Спикер!
Ҳурматли Сенат раиси!
Мухтарам депутатлар ва сенаторлар!

Қадрли қўшма мажлис иштирокчилари!

Шу кунларда барчамиз биргаликда юрагимизда чуқур дард билан, ўрнини тўлдириб бўлмайдиган оғир жудаликни бошимиздан кечирмоқдамиз. Нуроний оқсоқолларимиз, мўтабар оналаримиз ва опа-сингилларимиз, ёш йигит ва қизларимиз, 32 миллионли бутун Ўзбекистон халқи, хорижий мамлакатлардаги кўпсонли дўстларимиз буюк давлат ва сиёсат арбоби, мамлакатимизнинг Биринчи Президенти Ислам Абдуганиевич Каримовни чексиз қайғу билан сўнгги йўлга кузатдилар.

Шу фурсатдан фойдаланиб, азиз Ислам Абдуганиевичнинг рафиқаси — ҳурматли Татьяна Акбаровнага, қизи — Лола Исламовнага ва яқинларига барчамизнинг номимиздан яна бир бор чуқур таъзия билдиришга рухсат бергайсиз.

Вақт ва ҳаётнинг ўзи Ислам Абдуганиевич Каримовнинг замонамизнинг улуг сиёсатчиси, узоқни кўрадиган ва стратегик фикр юритадиган шахс, дунёда ва турли минтақаларда юз бераётган ўта мураккаб воқеа-ҳодисаларнинг моҳиятини давлатчилик нуқтаи назаридан кўра билиш қобилиятига эга бўлган, ўз юрти ва халқи учун, ҳар бир ватандошимизнинг тақдирини учун улкан масъулият тўғрисида чуқур ҳис қиладиган атоқли раҳбар эканлигини ҳар томонлама тасдиқлади.

Миллий тарихимизнинг энг кескин ва таҳликали даврида, миллатларaro тўқнашулар ва бошқа зиддиятлар авж олган, мамлакатимизда фуқаролар уруши хавфи юзага келган, иқти-

содиёт чуқур инқирозга учраган, бир сўз билан айтганда, эски замоннинг умри тугаб, янги замон бошланаётган бир пайтда Ислам Абдуганиевичнинг республика раҳбари этиб сайланиши Яратганнинг халқимизга бебаҳо марҳамати бўлган эди.

Ислам Абдуганиевичга хос бўлган буқилмас ирода, фидойилик, мардлик ва ватанпарварлик, инсонийлик ва адолатпарварлик, самимийлик ва меҳрибонлик каби олижаноб фазилатлар барчамиз учун ёрқин ибрат намунаси бўлиб қолди.

Замонавий Ўзбекистоннинг тарихи — бу мамлакатимизнинг ҳақиқий мустақилликка эришиш йўлида Ислам Абдуганиевич Каримов раҳнамолигида олиб борилган ўта мураккаб ва оғир курашлар тарихидир. Буюк йўлбошимиз ҳақиқий равишда демократик талаблар ва халқаро мезонлар-

га тўлиқ жавоб берадиган Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг ҳам асосий муаллифи эдилар.

Мамлакатимиз тоталитар тизимдан воз кечиб, мустақил тараққиёт йўлини танлади, кўплаб қийинчилик ва синовлардан ўтиб, тарихан қисқа даврда жаҳон ҳамжамиятида ўзига муносиб ўрин эгаллади.

Конституция ва унинг негизда яратилган пухта қонунлар, шунингдек, мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси ҳокимият институтларини шакллантиришни ва уларнинг тўлақонли фаолият кўрсатишини, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, мулкчиликнинг барча турларини, фуқароларнинг давлат бошқарувидаги фаол иштирокини таъминлади.

Ислам Абдуганиевич "Иқтисодий мустақилликка эришмасдан сиёсий мустақилликни таъминлаб бўлмайди" деган тамойил ва энг муҳим устувор вазифани амалга оширишни стратегик масала деб ҳисоблар эдилар.

Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган иқтисодий дастурларнинг амалга оширилиши мамлакатимизнинг изчил ва барқарор ривожланишини таъминлади.

Мустақиллик йилларида Ўзбекистон иқтисодиёти қарийб 6 марта ўсди. Унда sanoatнинг улуши 14 фоиздан 34 фоизга ошди. Охириги 11 йил давомида ялпи ички маҳсулотнинг ўртача йиллик ўсиш суръати 8 фоиздан кам бўлмаган даражада сақланмоқда. Фаол инвестиция сиёсати амалга оширилмоқда.

Мутлақо янги, юқори технологияларга асосланган sanoat тармоқлари, хусусан, нефть-кимё, кимё, автомобилсозлик sanoati, қишлоқ ҳўжалиги ва темир йўл машинасозлиги, фармацевтика, электротехника, тўқимачилик sanoati, замонавий қурилиш материаллари ишлаб чиқариш ва бошқа соҳалар изчил ривожланмоқда.

Бугун Ўзбекистон иқтисодиёти жадал ривожланаётган дунёдаги бешта давлат қаторига киради. Бунинг ақол исботи сифатида мамлакатимизда қурилган ва ўз қўлами бўйича жаҳон миқёсида ҳам йирик ва ноёб ҳисобланган sanoat объектлари, хусусан, Устюрт ва Шўртан газ-кимё комплекслари, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи, Қўнғирот сода заводи, Деҳқонobod калий ўғитлари заводи, Андижон, Самарқанд, Тошкент ва Хоразм вилоятларидаги автомобилсозлик заводларини мисол қилиб келтириш мумкин.

Давоми иккинчи саҳифада.

ДОИМО ҚАЛБИМИЗДА

Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти, мустақиллигимиз асосчиси Ислам Каримовнинг ёрқин хотирасига бағишлаб Ёзувчилар уюшмасида ўтказилган тадбирда ёзувчилар, шоирлар, адабиётшунос олимлар, адабий-бадний наشرларнинг ижодий ходимлари иштирок этди. Тадбир аввалида Ислам Каримов портрети пойига гуллар қўйилиб, ҳурмат бажо келтирилди.

— Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислам Абдуганиевич Каримовнинг улугвор ҳаёт йўли ҳақида сўз борганда, энг аввало, Юртбошимизнинг 1989 йилда жамиятимизда юз берган муҳим воқеа-ҳодисаларга барҳам бериб, халқимизни жипслаштирган ҳамда мустақиллик сари матонат билан дадил йўлга бошлаганини эсга оламиз. — деди Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси, Халқ ёзувчиси Мухаммад Али. — Ислам Каримов республика раҳбари этиб сайланган пайтда республикамиз фуқаролар уруши, қон тўкиш, миллатлар ва конфессияларaro можаролар ёқасида турган эди.

Давоми олтинчи саҳифада.

"Мен билган ва ҳурмат қиладиган маънавий жасорат соҳибларидан яна бири атоқли олим ва жамоат арбоби Озод Шарафиддинов эди", деб ёзган эди "ЮКСАК МАЪНАВИЯТ — ЕНГИЛМАС КУЧ" асарида Биринчи Президентининг Ислам Каримов. Давлат раҳбарининг бундай юксак эътирофи ижод аҳлига куч-ғайрат, рағбат етказгани сир эмас. Ўз ўрнида ижодкорлар ҳам юрт эгасининг фидокорона хизмати, жасорати ва оқилона сиёсатини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаб келдилар. Бундай адаблар қаторида атоқли адабиётшунос олим, моҳир таржимон Озод Шарафиддинов ўзининг ҳозиржавоблиги билан барчамизга ибрат кўрсатди. Унинг 1999 йили ёзган "Йўлбошчи" сарлавҳали мақоласи юқоридаги фикримизга ёрқин далил бўла олади.

Озод ШАРАФИДДИНОВ, Ўзбекистон Қаҳрамони

ЙЎЛБОШЧИ

1991 йил 31 август куни Ўзбекистон Республикасининг мустақиллигини эълон қилганида юртимизнинг Биринчи Президенти ҳали 50 ёшдан эндигина ўтган микти ҳуссаси, ажинсиз юзларидан нур ёғилиб турган навқирон қиёфада эди. Албатта, у ўша

куни улуг бир тарихий вазифани адо этганини, Мустақилликнинг Бош меймори бўлиш бахти насиб этганини ўйлаб, ўзини бахтиёр ҳис қилган бўлса, ажаб эмас.

Аммо, кўп ўтмай маълум бўладики, юксак минбардан туриб, мустақил-

ликни эълон қилиш унинг йўлбошчи сифатида бажарган ва келажакда бажармоғи лозим бўлган ишлари орасида нафақат энг шарафлиси, балки айна чоғда осони ҳам экан.

Ислам Абдуганиевич Каримов Президентлик лавозимига келган кезларда замон оғир, кечаги иттифокда алғов-далғов авж олган, кўп жойларда тўплар гумбирлаб, кўча-кўйлар танкларнинг ваҳимали садосига тўлиб кетганди. Ўзбекистон ҳам тўрт томони ёнғин билан қуршалган оролга

ўхшарди. Мустақил юртнинг дўстлари, душманлари ҳам кўп бўлар экан. Аммо, "Дўстинг юзта бўлса ҳам оз, душманинг битта бўлса ҳам кўп" деган мақол бор...

Ўшанда эркинликка атак-чечак қадамларини қўя бошлаган халқ ҳам, унинг Биринчи Президенти Ислам Каримов ҳам жуда жиддий ва қатъий сиёсатга эришган эди. Қатъийат ва матонат билан ҳаракат қилмоқ, айна чоғда ҳамма нарсани етти ўлчаб эмас, етмиш ўлчаб, бир кесиш талаб қилинardi. Ислам Каримовнинг йўлбошчи сифатидаги иродаси, қатъияти, донолиги намоён бўлиб, унинг раҳбарлигида тутаб келатган ёнғин ўчоқлари ўчирилди, ўлкада тинчлик ва оёсийшалик қарор топди.

Давоми тўртинчи саҳифада.

АДАБИЁТ ЯШАСА — МИЛЛАТ ЯШАР

Истиқлол йилларида адабиётимизга юксак даражада эътибор қаратилгани, бу соҳа маънавиятимизнинг энг муҳим ва устувор йўналиши сифатида эътироф этилгани барчамизга бирдек маълум. Ватан адабиётининг бугуни ва эртанги истиқболи, иходкорлар зиммасидаги долзарб вазифалар, уларнинг ижтимоий бурчи, адабларни ўз саҳифада бирлаштирган Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси фаолиятининг самарадорлигини оширишга қаратилган муҳим амалий тақлиф ва хулосалар илгари сурилган "АДАБИЁТГА ЭЪТИБОР — МАЪНАВИЯТГА, КЕЛАЖАККА ЭЪТИБОР" номли рисо-ласида давлатимиз раҳбари Ислам Каримов ўзбек адабиёти ривожига нафақат ижод аҳли, балки бутун жамият масъул эканини алоҳида таъкидлаган эди. Мазкур рисолада илгари сурилган ғоялар, фикр-мулоҳазалар ижодий жараёнинг долзарб масалаларини чуқур аналлиз, жамият ҳаётида адабиётнинг ўрни ва аҳамиятини тушунишда муҳим қўлланмадир. Қуйида ана шу рисоладан олинган айрим парчаларни ўқиб, бунга ўзининг ҳам ишонч ҳосил қилгисиз.

Биз шоир деганда, аввало, Алишер Навоийдек бе-назир зотларни, ёзувчи деганда Абдулла Қодирий, Ойбек сингари ўз халқи учун нафақат ноёб истеъдоди, айна пайтда бутун ҳаётини бағишлаган буюк ва мўтабар инсонларни тасаввур этамиз.

Бир сўз билан айтганда, халқимиз адабиётни му-

қаддас ва улуг бир даргоҳ деб билади. Ана шундай баҳонинг ўзи эл-юртимиз ҳаётида бу соҳа намояндаларига, уларнинг ҳаққоний сўзи, чуқур маъноли асарларига ишонч, ҳурмат-эътибор ва эҳтиром азалдан юксак даражага кўтарилганини аққол кўрсатиб турибди.

БҲ ТҶЗАЛ ВАТАНИМ, ЖОН ЎЗБЕКИСТОН!

Ифтихор

Нафосатга йўрилган, эй азиз дийр,
Меҳрдан туғилган, эй азиз дийр.
Навқирон ёшингни қўлаймиз бу қўн,
Саодат чамани, абадий баҳор.

Бу ойдин кечалар, жон Ўзбекистон,
Бу ёрқин кўчалар, жон Ўзбекистон!
Бу боғим, чаманим, жон Ўзбекистон,
Бу гўзал Ватаним, жон Ўзбекистон!

Эй, замон бағрида юксалган орзу,
Дилларни мунаввар айлаган ёғду.
Фарзандлар фаҳрисан, эй азиз она,
Бу жаҳон борича яйрагил машу.

Сен нузли келажак, жон Ўзбекистон,
Бахтларга тўлажак, жон Ўзбекистон!
Бу азал чаманим, жон Ўзбекистон,
Бу гўзал Ватаним, жон Ўзбекистон!

Барқ урар қўксингда гулшан фасллар,
Улғайр имонли, овоз насллар.
Ғанимлар не деса девверсинлар,
Сеники келажак — барча асрлар.

Тинч-тотув ҳаётим, жон Ўзбекистон,
Парвозда қанотим, жон Ўзбекистон!
Бу азал чаманим, жон Ўзбекистон,
Бу гўзал Ватаним, жон Ўзбекистон!

Жуманиёз ЖАББОРОВ,
Ўзбекистон халқ шоири

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИ ШАВКАТ МИРОМОНОВИЧ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ВА СЕНАТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Бошланиши биринчи саҳифада.

Республикада жадал суръатлар билан замонавий йўл-транспорт ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмаси ташкил қилинмоқда. Жумладан, Қамчиқ доводидан ўтадиган, ноёб тоғ туннелини ўз ичига олган Ангрен-Поп темир йўл тармоғи, Тошгузар-Бойсун-Қумқўрғон темир йўли қурилди. Тошкентдан Самарқанд, Қарши ва Бухорога йўловчи ташийдиган юқори тезликдаги темир йўл катнови очилди. Халқаро аэропортлар модернизацция қилинди, Навоий аэропорти негизда халқаро логистика маркази ташкил қилинди ва Ўзбекистон миллий авиомагистралли барпо этилди.

Қишлоқ ҳўжалигида туб таркибий ислохотлар амалга оширилди. Барчамиз яхши эслаймиз, яқин ўтмишда Ўзбекистонни пахта монополияси ҳукмронлик қиладиган аграр бир мамлакат деб билишар эди. Мисол учун, 1990 йилда аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи, асосан, четдан олиб келинадиган импорт ҳисобидан қондирилар эди.

Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг ташаббуси билан ер ва сув ресурсларидан самарали ва оқилона фойдаланиш, экин майдонларини оптимallashtiriш ва янги, илгор агро-технологияларни жорий этиш, қайта ишлайдиган замонавий қорхоналарни ташкил этиш бўйича кенг чора-тадбирлар комплекси ишлаб чиқилди ва амалга оширилди. Ҳақиқий мулкдорларнинг янги синфи бўлган фермерлик ҳаракати шакллантирилди.

Аҳоли жон бошига асосий озиқ-овқат маҳсулотларини ўртача истеъмол қилиш даражаси кўпайди: гўшт, сут ва улардан тайёрланган маҳсулотлар – 1,5 баробар, сабзавот – 2,6 баробар, мева – 6,3 баробар ошди.

Мамлакатимизда хусусий мулкчилик ва тадбиркорлик, кичик бизнесни ривожлантириш учун кенг имкониятлар ва қулай шарт-шароитлар яратилди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 56,5 фоизга етди. Бу соҳада иш билан банд аҳолининг 78 фоизи меҳнат қилмоқда ва улар мамлакатимизнинг гуллаб-яшнаши учун муносиб ҳисса қўшмоқда.

Давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган **“Ислохот – ислохот учун эмас, аввало инсон учун”** деган эзгу ғояни амалга ошириш, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини шакллантириш бўйича қўрилган чора-тадбирлар аҳолининг ҳаёт даражаси ва сифатини сезиларли даражада яхшилашни таъминлади.

Бугунги кунда Давлат бюджетининг қарийб 60 фоизи ижтимоий соҳани ривожлантиришга йўналтирилмоқда. 1991 йилга таққослаганда, аҳолининг реал даромадлари 12 баробардан зиёд кўпайди, иш ҳақи, пенсия ва ижтимоий нафақалар салмоқли даражада ошди. Истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни жадал суръатлар билан ошириш ва аҳолининг уларга бўлган талабини қондириш таъминланмоқда.

Мамлакатимиз раҳбари сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий жиҳатдан стратегик аҳамиятга эга бўлган масалаларни ечиш билан бир қаторда, жамиятимиз ҳаётини, фуқароларимизнинг онгу тафаккури ва дунёқарашини тубдан ўзгартиришга қаратилган кўпқиррали вазибаларга доимо катта эътибор қаратар эдилар.

“Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишлари шарт” деган чуқур маъноли фикрлари ҳаммамизнинг қалбимизда муҳралиб қолган.

Юртбошимиз мамлакатимизнинг бугунги ва эртанги кунини ҳал қилувчи куч бўлиб майдонга чиқаётган ёшларимизнинг тафаккури ва дунёқарашини кескин ўзгартирган, мутлақо янги таълим ва тарбия тизимини яратиш ва ҳаётта таъбиқ қилиш ишларига бевосита муаллифлик ва раҳбарлик қилдилар.

Юртимизда илм-фан, соғлиқни сақлаш, маданият ва санъат, спорт каби муҳим соҳалар фаол тарзда ривожланмоқда.

Давлатимиз раҳбари халқимизнинг маънавий қадриятларига эҳтиром билан муносабатда бўлиш, муқаддас динимиз, анъана ва урф-одатларимиз, бебаҳо тарихий меросимизни сақлаб қолиш ва ривожлантиришни давлат сиёсати даражасига кўтарди.

Фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш, айниқса, давлат ва жамият бошқарувида маҳаллаларни нуфузини ошириш, унинг ҳуқуқ ва ваколатларини кенгайтириш бора-сида улкан ишларни амалга оширди.

Юртбошимиз кекса авлод вакилларига, муҳтарам фахрийларимизга ҳурмат-эҳтиром ва амалий ғамхўрлик кўрсатишни ўта муҳим вазифа деб ҳисоблар эдилар.

Олий Бош Қўмондон сифатида Ислом Абдуғаниевич Каримов Қуролли Кучларимизни тубдан ислох қилиш, жанговар қобилиятини кучайтириш ва шу асосда Ўзбекистон Республикасининг ҳудудий яхлитлигини ва мустақиллигини ҳимоялаш, сарҳадларининг дахлсизлигини, халқимизнинг тинч ва осуда ҳаётини таъминлаш учун бекиб ҳизмат кўрсатдилар.

У кишининг ташаббуслари билан тинчлик-парварлик, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик ва юзага келаётган қарма-қаршилиқ ва зиддиятларни фақат ва фақат тинч, сиёсий йўл билан ҳал этишга асосланган Ўзбекистон Республикасининг ташқи сиёсий фаолияти концепцияси ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда.

Ҳурматли депутат ва сенаторлар! Биз охириги 25 йил давомида жуда кўплаб муҳим анжуман ва ййғилишларни ўтказдик. Уларнинг барчасига муҳтарам Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов бошчилик қилганларидан яхши хабардорсиз. Бугун эса тарихимизда биринчи марта бундай муҳим ййғилишни азиз раҳбаримизнинг иштирокисиз ўтказмоқдамиз. Гўёки ҳаёлимизда у киши ҳозир залга кириб келадигандек.

Ўйлайманки, бугунги мажлисда қатнашаётган ҳар бир инсон шу залда буюк Йўлбошчимизнинг руҳи ва нафасини сезиб турибди. Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президентининг ўлмас ғоялари, фикр, кўрсатмалари бизнинг қалбимиз ва онгимизга шундай чуқур сингиб кетганки, улар бизнинг келажақ сари қатъият билан боришимизда барчамизга доимо таянч ва суянч бўлиши муқаррар.

Шу муносабат билан, биз дунёдаги ҳозирги мураккаб ва кескин шароитни ҳар томонлама ҳисобга олган ҳолда, ўзимизнинг биринчи даражали вазибаларимизни биргаликда белгилаб олишимиз даркор.

Бугун биз халқимизни ишонтириб, баланд овоз билан айтишимиз зарурки, буюк устозимизнинг сиёсий мероси, яъни, у киши белгилаб берган тараққиётимизнинг асосий тамойиллари, устувор йўналишлар, мақсад ва вазифаларни сўзсиз ва тўлиқ амалга ошириш биз учун ҳам қарз, ҳам фарздор.

Биринчидан, биз ҳар доим Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг чуқур маъноли ўғитларини, айниқса, **“Бизга тинчлик ва омонлик керак!”** деган сўзларини ҳеч қачон эсдан чиқармаслигимиз лозим.

Турли хавф-хатарлар кучайиб бораётган бугунги таҳликали вазиятда бебаҳо бойлигимиз бўлган тинчлик ва осойишталикни кўз қорачиғидек сақлашимиз, юртимиздаги миллатлар ва динлараро ҳамжиҳатлик, ўзаро ҳурмат ва меҳр-оқибат муҳитини янада мустаҳкамлашимиз керак.

Шу билан бирга, жамиятимизда қонун устуворлиги, тартиб-интизом, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашимиз зарур. Барчамизга маълумки, Ислом Абдуғаниевич Каримов **“Одамлар ҳамма нарсасига чидаши мумкин, лекин адолатсизликка чидай олмайди”**, деб кўп-кўп таъкидлар эдилар. Биз барпо этаётган ҳуқуқий давлатда адолатсизликнинг ҳеч қандай шаклда устун бўлишига йўл қўймаслигимиз зарур. Бу ҳокимиятнинг барча тармоқлари, энг аввало, давлат бошқаруви органларининг ва айниқса ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг биринчи даражали вазибасидир. Биз халқимизнинг, бугунги замоннинг ана шу муҳим талаби сўзсиз бажарилишини таъминлашимиз шарт.

Иккинчидан, давлатимиз хавфсизлигини ҳар томонлама мустаҳкамлашимиз, ҳар бир фуқаронинг тинчлиги ва осойишталигини таъминлашимиз лозим. Вазиятни издан чиқариш, нифоқ солиш, душманлик уруғини сегиш, турли можароларни келтириб чиқариш ва ҳатто қон тўкилишини истаётган кучлар ҳам мавжудлиги ҳеч кимга сир эмас.

Очиқ тан олиш керак, биз нотинч замонда, нотинч бир минтақада яшамоқдамиз. Шу сабабли Ватанимиз ҳимоясини ишончли қаролатлаётган, мудофаа қобилиятимизни мустаҳкамлаётган ва давлат чегараларимиз дахлсизлигини таъминлаётган тизимли чора-тадбирлар комплексини жорий этишни қатъият билан давом эттиришимиз зарур.

Биз Қуролли Кучларимиз ва ҳуқуқ-тартибот органларимизни бундан кейин ҳам ҳар томонлама мустаҳкамлаб бораемиз. Ҳеч кимда заррача ҳам шубҳа бўлмаслиги керак – мамлакатимиз суверенитети ва мустақиллигига хавф туғдирадиган ички ва ташқи кучларнинг ҳар қандай ҳаракатларига, ҳар қандай уринишларига қатъий ва муносиб зарба берилади.

Бизнинг яна бир энг муҳим устувор вазифамиз – Ислом Абдуғаниевич Каримов томонидан ишлаб чиқилган **“Ўзбек модели”**нинг асоси бўлмиш беш тамойилни амалга ошириш асосида иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни давом эттириш ва унинг рақобатдошлигини таъминлашдан иборат.

Мамлакатимизнинг келгуси ривожини, халқимиз фаровонлигини, унинг турмуш даражаси ва сифатини юксалтириш айнан шу масалага боғлиқ.

Жаҳон иқтисодиётида ўсиш суръатлари секинлашиб, энг муҳим экспорт товарларимизга ташқи талаб қамайиб, дунё бозориде уларнинг нархи пасайиб бораётган шароитда Ислом Абдуғаниевич Каримов томонидан иқтисодиётимизни ислох қилишни чуқурлаштириш бўйича белгилаб берилган устувор ва-

зифаларни бажаришга қаратилган ишларимизни янада кучайтиришимиз керак.

Шу билан бирга, Олий Мажлис палаталарининг 2015 йил январь ойидаги қўшма мажлисида таъинланган Вазирлар Маҳкамасининг Ҳаракат дастурини амалда бажаришнинг давом эттириш зарур. Бу борада иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришни давом эттириш, хусусий мулкни ривожлантиришни жадаллаштириш, давлатнинг иқтисодиётдаги улушини қамайтириш ва таркибий ўзгаришларни жадаллаштиришга қаратилган ишларни изчил амалга ошириш муҳим аҳамиятга эгадир.

Юқорида айтилган фикрлардан келиб чиққан ҳолда, асосий диққат-эътиборни қуйидаги устувор вазибаларга қаратиш зарур, деб ҳисоблаймиз.

Биринчидан, макроиқтисодий барқарорлиқни янада мустаҳкамлаш ва кейинги йиллардаги иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолиш зарур. Миллий валютани барқарорлигини таъминлаш, банк тизимини мустаҳкамлаш, мамлакатимизда ва маҳаллий даражада бюджет барқарорлигини таъминлаш бўйича қўшимча комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш керак.

Бунда четдан қарз олиш бўйича консерватив ёндашув сиёсатини давом эттириш, давлатнинг ташқи қарзи ҳаддан зиёд ошиб кетишига йўл қўймаслик муҳим аҳамият касб этади. Буларнинг барчаси Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг аввало **ўзимизнинг куч ва имкониятларимизга таяниш** зарурлиги ҳақидаги узоқни кўзалган стратегиясини давом эттириш билан боғлиқ.

Иккинчидан, нодир ва қимматбаҳо металлларни чуқур қайта ишлаш, озиқ-овқат ва кимё саноатини ривожлантириш бўйича қабул қилинган дастурларни амалга оширишимиз зарур.

Учинчидан, ташқи бозорларда рақобат ва беқарорлик кучайиб бораётган шароитда иқтисодиётнинг реал тармоқлари билан бир қаторда мамлакатимиз ҳудудларида ҳам рақобатдош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва экспорт салоҳиятини ошириш алоҳида аҳамиятга эга.

Ана шу мақсадда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари, шунингдек, фермер ҳўжалиқларининг экспортда иштирок этишини янада рағбатлантириш бўйича қўшимча комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш зарур. Бу иқтисодий ўсиш, тармоқлар ва ҳудудларни ривожлантириш, аҳолининг меҳнат билан бандлигини таъминлаш ва моддий фаровонлигини оширишнинг асосий лоқомоти бўлиши керак.

Тўртинчидан, Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнес субъектлари манфаатларини мустаҳкам ҳимоя қилиш тўғрисидаги талаб ва топшириқлари ихросини изчил давом эттириш даркор. Турли бюрократик тўсиқлар ва асосиз текширувларни бундан кейин ҳам қатъият билан чеклаш зарур.

Бешинчидан, энг муҳим ижтимоий-иқтисодий вазифа – Олий Мажлис палаталари томонидан тасдиқланган Аҳолининг меҳнат билан бандлигини ошириш дастурини бажаришдан иборат. Йил охирига қадар бир миллиондан зиёд янги иш ўринларини ташкил этишимиз зарур. Касб-ҳунар коллежларининг 480 минг нафар битирувчисини ишга жойлаштириш масаласи алоҳида назоратни талаб қилади.

Биз жамиятнинг ижтимоий табақаланиш даражасини пасайтириш, **мамлакатимизда ўта бойлар ҳам, ўта камбағаллар ҳам бўлмаслиги** бўйича Ислом Абдуғаниевич томонидан белгилаб берилган сиёсатни қатъий давом эттирамиз.

Олтинчидан, халқаро коммуникация тармоқларига уланган замонавий йўл-транспорт ва муҳандислик инфратузилмасини шакллантириш, шунингдек, миллий ахборот-коммуникация тизимларини ривожлантириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан пухта ўйланган ва ишлаб чиқилган стратегияни амалга оширишни давом эттирамиз.

Бугунги шароитда энг илгор ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш устувор аҳамият касб этмоқда. Бу соҳада қабул қилинган Миллий дастурга мувофиқ, телекоммуникация технологияларини, алоқа тизимлари ва инфратузилмасини янада ривожлантириш, информацион тизимлар комплекслари ва “Электрон ҳукумат” ахборот базасини шакллантиришимиз керак.

Мамлакатимиз ҳудудларини комплекс ривожлантириш соҳасидаги ишларни давом эттириб, Қарши, Шахрисабз, Тошкент, Термиз, Наманган ва Урганч шаҳарларини ободонлаштириш бўйича мамлакатимиз Президенти томонидан қабул қилинган қарорларнинг амалда бажарилишини таъминлаш керак.

Қишлоқ ҳўжалигини янада ислох қилиш ва ривожлантириш бўйича биринчи навбатдаги вазифа – кўп тармоқли фермерлиқни ривожлантириш, ҳар бир фермер ҳўжалиқининг иқти-

содий самарадорлиги ва молиявий барқарорлигини таъминлашдир. Бу масалани биз мамлакатимиз озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашнинг гарови деб ҳисоблаймиз.

Ислом Абдуғаниевич Каримов ташаббускори бўлган қишлоқларимиз қиёфасини тубдан ўзгартириш, қишлоқ аҳолиси учун шаҳар даражасидаги турмуш шароитини таъминлайдиган намунавий уй-жойларни ва тегишли инфратузилмани қуриш бўйича дастурни фаол давом эттирамиз.

Таълим ва тарбия, илм-фан, соғлиқни сақлаш, маданият ва санъат, спортни ривожлантириш масалалари, ёшларимизнинг чуқур билимга эга бўлиши, чет тилларни ва замонавий ахборот-коммуникация технологияларини пухта эгаллашни таъминлаш доимий устувор вазифамиз бўлиб қолади.

Энг муҳим йўналишлардан яна бири – жамиятимизда демократик жараёнларни чуқурлаштириш, фуқаролик институтлари ривожланишини қўллаб-қувватлаш, сиёсий партияларнинг обрў-эътибори ва таъсирини ошириш, сайловчиларнинг овози учун рақобатни кучайтиришдан иборат.

Ҳурматли дўстлар! Биз бундан буён ҳам барча хорижий мамлакатлар, жаҳон ҳамжамияти билан самарали ҳамкорлигимизни давом эттирамиз. Бу борада Ўзбекистоннинг халқаро миқёсдаги обрў-эътибори ва позициясини янада кучайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг Ташқи сиёсий фаолияти концепцияси фаол амалга оширилади.

Ҳеч қандай ҳарбий-сиёсий блокларга қўйилмаслик, бошқа давлатларнинг ҳарбий базалари ва объектлари Ўзбекистон ҳудудида жойлаштириш, шунингдек, ҳарбий хизматчиларимизнинг мамлакатимиз ҳудудидан ташқарида бўлишига йўл қўймаслик, илгаригидек, давлатимизнинг қатъий сиёсий позицияси бўлиб қолади.

Мамлакатимизнинг миллий манфаатларини таъминлашда муҳим аҳамиятга эга бўлган Марказий Осиё минтақаси Ўзбекистон ташқи сиёсий фаолиятининг асосий устувор йўналиши ҳисобланади. Биз ўзимизнинг яқин қўшнларимиз Туркменистон, Қозоғистон, Тожикистон ва Қирғизистон билан очик, дўстона ва прагматик сиёсат олиб боришга сўдиқ қоламиз.

Ташқи сиёсатимизнинг устувор йўналиши бу – Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари билан алоқаларимизни мустаҳкамлашдан иборат. Биринчи навбатда, Россия Федерацияси билан Стратегик шериклик, Иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартномалар ва бошқа муҳим келишувлар асосида дўстона алоқаларни изчил ривожлантириш ва кучайтириш икки мамлакат манфаатларига жавоб беради ва минтақада барқарорлик ва хавфсизлиқни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Америка Қўшма Штатлари билан ўзаро манфаатли ва конструктив ҳамкорлиқни ҳар томонлама ривожлантириш бизнинг ташқи сиёсатимизда устувор аҳамиятга эга бўлиб қолади.

Ўзбекистон минтақадаги яқин қўшнимиз ҳамда глобал ва минтақавий муаммоларни ечимда муҳим роль ўйнайдиган Хитой Халқ Республикаси билан ҳар томонлама стратегик ҳамкорлиқни янада мустаҳкамлашдан манфаатдордир.

Осиё ва Тинч океани минтақасида биз Япония, Корея Республикаси ва бошқа давлатлар билан иқтисодиёт, инвестициялар, фан ва технологиялар, таълим, соғлиқни сақлаш ва туризм соҳаларида ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантиришга устувор даражада аҳамият берамиз.

Ўзбекистон учун Европанинг етакчи давлатлари, авваломбор Германия, Франция ва Буюк Британия, Марказий ва Шарқий Европа давлатлари билан ўзаро манфаатли ҳамкорлиқни ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади.

Биз Ҳиндистон, Покистон ва Жанубий Осиёнинг бошқа давлатлари билан сиёсий, савдо-иқтисодий, транспорт-коммуникация ва маданий-гуманитар соҳаларда ҳамкорлиқни янада ривожлантириш тарафдоримиз.

Ўзбекистон Афғонистонга нисбатан анъанавий равишда яқин қўшнчилик ва дўстона сиёсат олиб боради.

Биз Яқин ва Ўрта Шарқ давлатлари билан ўзаро манфаатли ва кенг қиррали муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашнинг давом эттирамиз.

Лотин Америкаси ва Кариб минтақаси, Африка қитъасининг етакчи давлатлари билан алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш Ўзбекистоннинг миллий манфаатларига жавоб беради.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Ислом ҳамкорлик ташкилоти ва бошқа халқаро ташкилотлар билан фаол муносабатлар ва ҳамкорлик олиб бориш Ўзбекистоннинг миллий манфаатларига хизмат қилади.

Биз Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, Ислом тараққиёт банки, Халқаро валюта жамғармаси, бошқа халқаро молия ва иқтисодий ташкилотлар билан давлатимиз иқтисодиётида амалга оширилаётган таркибий ислохотларни қўллаб-қувватлашга қаратилган ҳамкорлиқни янада ривожлантирамиз.

Ҳурматли қўшма мажлис иштирокчилари! Иқтисодий ва ижтимоий ислохотларнинг устувор вазибаларини муваффақиятли адо этиш, биринчи навбатда, Олий Мажлис палаталари, Вазирлар Маҳкамаси, барча даражадаги ҳокимликлар, давлат ва ҳўжалик бошқарув идоралари, бутун халқимизнинг Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти ғоялари атрофида жипслашиб, бир ёқадан бош чиқариб, ҳамжиҳатлик билан бор куч ва имкониятларини сафарбар этишга боғлиқ эканини ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Мана шу эзгу мақсад йўлида – Ватанимиз мустақиллигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, мамлакатимизнинг барқарор иқтисодий ва ижтимоий ривожланишини, халқимиз фаровонлигини таъминлашга қаратилган ишларимизда буюк Юртбошимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг **“Она Ватанимиз ва халқимизга сadoдат билан хизмат қилиш – олий саодатдир”** деган сўзлари доимо бизга куч-қувват ва ғайрат бағишлайди, деб ишонаман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисининг қарори қабул қилинганидан сўнг Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Шавкат Мирзиёев сўзга чиқди.

– Ҳурматли Спикер!

Ҳурматли Сенат Раиси!

Мухтарам депутат ва сенаторлар!

Аввало, менга билдирилган юксак ишонч учун сизларга ўзимнинг самимий миннатдорчилигимни билдиришга рухсат бергайсиз.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига қадар бўлган муддатда меннинг зиммамга бугун нияҳатда мураккаб ва ўта масъулиятли вазифа юкланганини ҳар томонлама чуқур ҳис қилиб турибман.

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти, буюк Йўлбошчимиз, қадрли Ислом Абдуғаниевич Каримов томонидан ишлаб чиқилган ва чорак аср мобайнида самарали амалга ошириб келинган давлатимизнинг сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий соҳалардаги ҳамда демократик ислохотларнинг жорий этиш борасидаги изчил мустақил тараққиёт йўлини давом эттиришни шу даврда ўзимнинг энг асосий вазифам деб биламан.

Замонамизнинг буюк давлат ва сиёсат арбоби, узоқни кўра биладиган раҳбар, олижаноб маънавий ва ахлоқий ғазилларга эгаси бўлган бу улуг инсон мен учун юксак идеал, ўз Ватани, ўз халқига фидокорона хизмат қилишнинг ёрқин намунасидир.

Сизларни ишонтириб айтманки, Ислом Абдуғаниевич Каримов бизга васият қилиб қолдирган барча ҳаётий тамойилларга оғишмасдан, қатъий амал қиламан. У кишининг раҳбар доимо одамларнинг, эл-юртнинг дарду ташвиши билан яшаши, уларнинг орзу-ниятларини рўёбга чиқариш учун ҳузур-халоватдан воз кечиб, ўзини аямасдан меҳнат қилиши керак, деган доно ўғитларини ўз фаолиятим учун асосий мезон ва талаб сифатида қабул қиламан.

Бу борада мамлакатимиз фуқароларининг ҳуқуқ ва эркинликларини, Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларига амал қилинишини таъминлашни, Ўзбекистон Республикасининг суверенитети, хавфсизлиги ва ҳудудий яхлитлигини муҳофаза этиш юза-сидан зарур чора-тадбирлар қўришни, республика олий ҳокимият ва бошқарув органларининг ҳамкорликда ишлашини таъминлашни, яқин ва узоқ қўшни давлатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини ривожлантиришни энг асосий вазифа деб ҳисоблайман.

Ўзбекистон Республикасининг Қонунчилик палатаси ва Сенати аъзолари билан, мамлакатимизда фаолият олиб бораётган сиёсий партиялар, фуқаролик институтлари билан биргаликда, бир ёқадан бош чиқариб ишлашни олдимизда турган ғоят муҳим ва устувор вазибаларни муваффақиятли амалга оширишнинг энг асосий омили ва гарови деб биламан.

Эл-юртимизнинг юксак ишончини оқлаш, Ватанимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, мамлакатимизнинг барқарор тараққиётини таъминлаш йўлидаги амалий ишлар билан азиз Юртбошимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг руҳи покларини шод этиш учун бор билим ва тажрибамни, салоҳият ва куч-ғайратимни сафарбар этаман.

Ишонаманки, улуг Юртбошимизнинг бизга қолдирган бебаҳо мероси, ўлмас ғоя ва дастурлари йўлимизни нурафшон қилиб, барчамизга доимо мададкор бўлади.

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ БОШ МЕЪМОРИ

Атоқли адибимизнинг чин юракдан айтган ушбу иккори, этирофи, давлатимиз раҳбарига чексиз меҳр-муҳаббати ифодаси, аслида, адабиётимизга, заҳматкаш адилларимизга кўрсатилган беқиёс ҳурмат-эътибор, ғамхўрликнинг тасдиғидир. Устоз ижодкорлар катта авлоди етакчиларидан Саид Аҳмад домланинг бу самимий таъзими замирида улуғ Йўлбошчимизнинг истеъдодини, ҳалол меҳнатини Ўзбекистонимиз раҳнақига бағишланган юртдошларимиз қадри ва шаънини нечоғли юксак баҳолагани ўзига хос ибрат намунасидаир.

Минг тўққиз юз элликчи йилнинг 5 март куни қўлимга кишан солиб ҳайдаб кетаётганларида баланд иморатларнинг пештоқларига, азамат теракларнинг учларига эндигона офтоб туша бошлаган тонг маҳали эди.

Тутилган юртим, она шахрим Тошкентим билан видолашмадим. Чунки қачондир қайтиб келишимга, сахар кезлари охишта тебранаётган шу дарахтлар тагида сайр қилишимга ишонардим.

“МЕН СЕНИНГ ЎҒЛИНГМАН...”

(Президентимиз Ислам Каримов қўлидан «Буюк хизматлари учун» орденини олаётганимда кўнглимдан кечган ўйлар)

Эх-ҳе, қанча йўллар юрдим. Қанча хўрликлар кўрдим. Она юрт соғинчи бир дам бўлсин мени тарк этмади. Олис юртларда илинж билан, умид билан меҳриғибси тинимсиз ўзига тортган Ўзбекистонимга қараб талпиндим.

Ўзбекистон, менинг Ўзбекистоним! Қўёнинг ердаги яхлит бир парчаси, жаннат деса дегулик юртим, шўрлик юртим, топталган юртим, талланган юртим!

Бағриндан мени юлқиб олиб кетяптилар. Чўлпонлар, Қодирийлар, Фитратлар кетган йўлдан олиб кетяптилар...

Минг тўққиз юз тўқсон еттинчи йилнинг бешинчи декабри. Ҳукумат уйининг тантаналар, маросимлар қасрида ўтирибман. Сал фурсатдан кейин менга мукофот топширадилар. Шу ҳаяжонли дамларда ҳаёл қурмагур кўрган кунларимни кўз ўнгимда гавдалантиради. Атрофга

қарайман. Кошонани тўлдириб ўтирган юртдошларимнинг гулгун чехраларини кўраман. Улар — истеъдодини, ҳалол меҳнатини елкасига офтоб теккан Ўзбекистонимизга бағишлаган юртдошларим. Улар — ўтган қисқагина вақт ичида ҳусни-жамолини, камолини жаҳонга кўрсатган мамлакатимиз учун тер тўккан, эркин меҳнати туфайли рўшнолик кўраётган, ўзи воёга етказган юртининг мукофотиға сазовор бўлган ватандошларим.

қўлимни қисиб «Дим яхши сўзладингиз, гапни апардингиз, ёшули», деди. Шундагина хотиржам бўлдим.

Мукофот топшириш маросими телевизор орқали кўрсатилганда нималар деганимни билдим. Гапларим маъқул бўлган экан, Президентимиз билан сўзлашган ҳам тушдик...

«Буюк хизматлари учун» орденини қўлимга олиб қарайман. «Буюк» сўзини ўқиганимда етмиш етти йиллик ғуборларим тарқа кетгандек бўлди.

Кўрган жабру жафолар тумандек ғойиб бўлди.

Жез конлари тагида мис қуқунларини ютиб, ўпкаси занглаб оламдан ўтган, жасадлари занглаган тупроққа қўйилган юртдошларим ҳаққи, Сибирнинг қаҳратон совуқларида музлаб қолган, умрини ўрмонларда поёнига етказган беқиёс доно устозларимиз ҳаққи сенга таъзим қиламан, Ўзбекистоним.

Шу оғир йўллардан мени омон қайтарган сенинг меҳринг, сенинг иссиқ бағринг, менинг эътиқодим, Тангрининг беадад меҳридир.

Ўзбекистоним! Жоним, жаҳоним! Мен сенинг ўғлингман. Буюр, она бўлиб буюр, ота бўлиб буюр! Жаҳонларга йўлла! Тоғлардан ошай, дарёлардан кечай, саҳроларни кезай, Буюр, буюр!

Мана шу ёруғ кунлар учун, бу тенгсиз хурматлар учун халқимга, улуғ йўлбошчимизга қуллук қиламан.

(1997)

Ўзбекистон аталмиш жаннатмонанд юртга соҳоватли олтин куз қадам қўйган шу кунларда тақдирдан келган оғир синов чоғида халқимизнинг етти яшаридадан етмиш яшаригача — барча муштарак миллат бўлиб Юртбошимизга, Ватанимизга бўлган меҳр-муҳаббатини намоён этаётди.

Онадан тузилган нораста йигирма беш йилда воёга етиб, баркамол бўлади, куч-ғайратга тўлиб, эл хизматиға

Улкан чинорнинг баландлиги билан савлати барчага бирдай кўринар экан. Ислам Абдуганиевич фақатгина Ўзбекистон халқининг эмас, Марказий Осиёнинг, Европанинг, бутун жаҳон халқларининг чуқур эътирофиға сазовор бўлганини қўриб турибмиз. Катта-катта давлатлар ва мамлакатларнинг раҳбарлари буюк сийсо хотираси олдида бошларини эгиб, Ўзбекистон Президентининг улуғлиги ва донолигини юксак ҳур-

ЗИММАМИЗДАГИ БУРЧ

тайёр туради. Мустақил Ўзбекистонимиз шундай навқирон ёшани нишонлаётган бир пайтда ўзининг йўлбошчиси, сарбони, тоғдай суянчи — Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти Ислам Каримовнинг бетимсол қадр-қимматиғни юрак-юрағидан чуқур ҳис этди.

Асрлар давомида ўз давлатчилигини, ўз мустақиллигини орзу қилиб яшган ўзбек халқига озодлик олиб берган, уни жон-жаҳди билан ҳимоя қилган, мустақил ўзбек давлатининг ривожланиш йўлини кенг ва раво қилиб қўриб берган азиз инсоннинг мўтабар хотираси қалбимизда, келажақ авлодларимиз қалбиде абадий яшайди.

мат-эҳтиром билан ёд этмоқдалар. Бизнинг Юртбошимиз доимо хайрли, эзгу ишларни қўллаб-қувватлаганини бутун дунё тан олиб турибди.

Энди белни маҳкам қоғлаб, миллатпарвар, юртпарвар улуғ зотнинг Ватанимизни гуллаб-яшатиш, юртимизни янада фаровон этиш йўлида амалга оширган ишларини давом эттириш масъулияти сиз билан бизнинг зиммамиздадир.

Бу бурчин адо этишда ҳар биримизга Аллоҳ мададкор бўлғай.

Кенесбой КАРИМОВ,
Қорақалпоғистон халқ шоири

Бошланиш биринчи саҳифада.

Ҳеч шубҳасиз, зиёлиларнинг илғор қисми бўлмиш бадиий адабиёт вакилларининг халқимиз қалбини, унинг олий мақсадлари, бугунги ҳаёти, тақдири ва келажагини ақлдан билдирган инсонлар сифатида жамиятимиздаги ўрни ва таъсири беқиёсдир.

Шахсан мен шоир ва адибларни доимо жамиятининг олдинги сафларида юрадиган, ҳаётни кузатиб, одамларнинг юрағида, дунёқарашда бўлаётган ўзгаришларни ҳаммадан аввал сезиб, уларни таъсирчан образлар, ёрқин бадиий бўёқлар орқали маҳорат билан ёритиб бера оладиган, эл-юрт учун қўйниб яшайдиган фидойи инсонлар, деб биламан.

Албатта, адабиёт, ижод аҳли фаолиятига баҳо беришда, аввало, уларнинг меҳнати, маҳорати ва истеъдоди меваси бўлган асарларидан баҳраманд бўладиган кенг китобхоналар оммаси, жамоатчилик фикрига суянчиш энг ҳаққоний, демократик ёндашув эканини ҳаммамиз яхши тушунашимиз.

Мустақил тузум даврида виждон азобини ким кўпроқ тортган, деса, мен, доимо бу ҳаётнинг маъно-маз-

муни, инсоннинг қадр-қиммати, эл-юрт тақдири ҳақида қайғуриб яшайдиган одамлар ва уларнинг олдинги қаторида бўлган ижод аҳли, деб айтган бўлардим.

Бугунги мураккаб ва таҳликали замонда ёзувчининг башариятнинг эртанги кунини ўйлаб, одамларни эзгуликка, инсоф-диёнат, меҳроқибат ва бағрикенгликка даъват этишга қаратилган ҳароратли сўзи ҳар қачонгидан ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда.

Яъни, ёзувчи “Эй одамзод, кўзингни оч, сен нима учун яшяспсан, инсон деган юксак номга муносиб бўлиш учун нима қиляпсан?” деган саволларни китобхон олдида, жамият олдида қатъий қилиб қўя олсагина, ўйлайманки, ўзининг инсоний ва ижодий бурчини бажарган бўлади.

Халқимиз йиллар, асрлар давомида орзиқиб кутган озодликка эришиб, ўз тақдирини ўз қўлига олганидан кейин ҳар қандай таҳдид ва хатарларга қарамасдан, юртимизда тинчлик ва оқошталлиқни сақлаш, мустақиллик-

Халқимиз тарихидаги иккита бахтли ва нурли лаҳзаларни бир бирига қийслаш мумкин. Биринчиси — Соҳибқирон Амир Темур 1370 йилда юртни мўғул босқинчилари зулмидан озод қилиб, дунёда тенгсиз буюк салтанат тиклади. Юртимиз асрлар давомида гуллаб-яшнади, фан ва маданият тараққий этди, боболаримиз дунё тамаддунига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Иккинчиси — 1991 йилда Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти Ислам Каримов мамлакатимиз мустақиллигини эълон қилди ва халқимизни мустақил шўро тузуми истибодидан озодликка чиқарди. Ўтган қисқа, аммо асрларга татиғулик 25 йил ичида мамлакатимиз мустақамланибгина қолмай, дунёнинг тараққий этаётган давлатлари қаторидан муносиб ўрин эгаллади. Юртбошимиз раҳнамолигида барча соҳаларда оламшумул юксалишлар амалга ошди. Мен фақатгина икки омилга тўхталиб ўтаман. Инсон қалбига эзгулик уруғини

Халқимиз мустақиллик йилларида самарали меҳнати билан юксак муваффақиятларни қўлга киритди. Юртимиз озод, обод, истиқболи порлоқ мамлакат сифатида жаҳон ҳамжамиятида обрў ва эътиборга сазовор бўлди. Мухтарам Юртбошимиз, Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти Ислам Абдуганиевич Каримовнинг бу борадаги хизматлари улуғ ва таҳсинга сазовор.

Мустақиллик йилларида ҳар соҳада юксалиш, ўзгаришларнинг гувоҳи бўлиб келяпмиз. Шу жараёнда иштирок этганимизнинг ўзи бахт. Жумладан, ўзбек адабиётшунослиги, хусусан, Ўзбекистонда навоийшунослик кенг қанот ёзиб, тараққий этди. Илгари, шўро даврида, шундай пайтлар бўлганки, биз ҳазрат Алишер Навоийнинг туғилган кунини тор доирада, фақат яқинлар даврасида нишонлардик. Мустақиллик қўлга киритилгандан кейин эса, Алишер Навоийнинг таваллуд айёми Ўзбекистон халқининг миллий байрамига айланди. Алишер Навоийга муносабат истиқлолнинг илк йилидаёқ яққол намоён бўлди. 1991 йил — Алишер Навоий йили деб аталди. Бу Президентимизнинг адабиётга юксак эътиборини кўрсатган эди.

Алишер Навоийнинг 32 асари, яъни бутун адабий мероси бизгагина тўлиқ етиб келган. Асарларнинг кўлемаси Ўзбекистон Фанлар академиясида сақланмоқда, чуқур ўрганилмоқда ва бу ҳазинадан халқимиз баҳраманд. Президентимиз ташаббуси билан илк бор 20 йилдан иборат тўла нашр амалга оширилди. Шунингдек, Ғафур Ғулום номидagi нашрийёт-матбаа уйи томонидан Алишер Навоийнинг 10 йилдлик асарлар тўплами чоп этилди. Бу тўғрида узоқ гапириш мумкин. Барчаси мухтарам Президентимиз ташаббуси, қарорлари ва бевосита раҳбарлиги остида амалга оширилган.

Бундан ташқари, Алишер Навоийга Самарқандда ва Тошкентда маҳобатли ҳайкаллар қўйилди. Пойтахтдаги Миллий боғ ҳам улуғ шоир номи билан аталди. Эсимда, Миллий боғда ҳайкал қўйиш муҳокамаси қизган тус олганди. Чунки Тошкентда Навоий кўчасида ҳам улуғ шоиримизнинг ҳайкали бор эди-да. Шунда Президентимиз Алишер Навоий ҳайкали бўлиши шарт, деган талабни қўйиб, боғнинг қаерида тиклашни ҳам кўрсатиб бергандилар. Қолаверса, Миллий боғда ва юртимизнинг

экиш, фозил кишиларни тарбиялаш, коммуналка эришмоқ халқимизнинг азалий орзуси бўлиб келган. Бу муқаддас вазифани амалга ошириш — эл-юрт келажагини таъмин этиш демакдир. Президентимизнинг таълим соҳасидаги ташаббуслари аниқ шу мақсадга қаратилган эди. Мустақилликнинг илк йилларида қабул қилин-

бошқа табарруқ жойларида бошқа ёзувчи ва шоирларимиз учун ҳам ёдгорликлар тикланди, номлари абадийлаштирилди.

У кишининг ташаббуси билан Алишер Навоийнинг маҳобатли ҳайкаллари Москва, Токио, Боку каби хорижий шаҳарларда ҳам қад ростлаб, ўзбек халқининг қимлигини дунёга сўзлаб турибди. Миср, Латвия каби дунёнинг турли мамлакатларида алломаларимизга ҳайкаллар қўйилиб, илм-фан вакиллари улуғланди. Улуғларимизнинг тарғиботи жаҳон микёсига кўтарилди.

Навоий халқ учун яшади, ижод қилди. Мустақиллик шарофати билан бугун ҳам у Ўзбекистоннинг порлоқ келажагини яратишда фаол иштирок этмоқда. Президентимиз Ислам Каримовнинг улуғ шоир ҳақида айтган гапларини доимо ёдда сақлашимиз керак: **“Агар бу зотни авлиё десак, у авлиёларнинг авлиёси, мутафаккир десак, мутафаккирларнинг мутафаккири, шоир десак, шоирларнинг султониридир”**. У киши Алишер Навоий сиймосига ва Навоий асарларининг билимдонларига ҳурмат билан қарардилар. Шу боис навоийшунослик борасида бевосита Президент раҳбарлиғи остида қўллаб ишлар шараф билан амалга оширилди.

Ислам Каримов ташаббуси билан ташкил этилган Алишер Навоий номидаги Ўзбек тили ва адабиёти университети она тилимиз тараққиётида янги босқични бошлаб беради. Албатта, туркий тиллар оиласидан ўзбек тили жаҳоннинг илғор тиллари қаторида кенг қамровли тараққиёт йўлига чиқади ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти расмий фаолият юритадиган тиллар қаторига қўшилишига ишонаман.

“Агар сен замондан душманлик кўрмайин десанг, замонни ҳуш тутгил”, дейди Алишер Навоий. Биз юртимиздаги шундай тўкин кунлар қадрига етишимиз керак. Шундай озод ва обод юртни барпо этишга бош бўлган Юртбошимизнинг сўзлари ва амалга оширган ишлари мангуликка дахлдордир.

Азиз ҚАЮМОВ, академик,
«Буюк хизматлари учун» ордени соҳиби

ТИНЧЛИК ВА МАЪРИФАТ ҲОМИЙСИ

унинг замонавий цивилизация ривожидagi роли ва аҳамияти” мавзусидаги халқаро конференция таърихида илм аҳлининг қалбига гурур бағишлади. Конференциянинг Самарқандда ўтказилиши ҳам бежиз эмас эди. Шу анжуманда Юртбошимизнинг айтган гаплари ёдимда: **“Жаҳоннинг барча худудларидан илм тилаб, маърифат тилаб инсонлар Самарқанд сари интилганлар. Чунки дунёнинг энг катта бой кул тубхоналари, ўша замоннинг энг улуғ дорулфунунлари — мадрасалар, энг машҳур алломалар айнан шу ерда, мана шу заминда фаолият кўрсатар эди”**. Таъбир жоиз бўлса, бугун ҳам дунёнинг атоқли олимлари юртимизга эътибор қарата бошладилар.

Иккинчидан, Юртбошимиз томонидан ҳар доим мамлакатда тинчлик, барқарорлиқни таъминлаш биринчи даражали вазифа сифатида қаралди. 2014 йил октябрда Самарқанд шаҳрида ўтказилган БМТнинг Бутунжаҳон

туристик ташкилоти Ижроия Кенгашининг 99-сессиясида 30 дан ортқ мамлакатдан излаб соҳа мутахассислари иштирок этди. Бу ҳам бежиз эмас. Ўша йили Америка Қўшма Штатларидаги “Huffington Post” интернет нашри томонидан дунёдаги сайёҳлар бориши шарт бўлган 50 та шаҳарнинг орасида қадимий ва навқирон Самарқанд ҳам қайд этилганди. Дунёда минглаб шаҳарлар ичида Самарқанднинг эътироф этилиши ҳар бир юртдошимиз қалбига гурур уйғотди. Президентимизнинг сессиядаги маърузасида асосий эътибор дунёда тинчлик, барқарорлиқни сақлашга қаратилган эди: **“Халқаро туризмни ривожлантириш ва унинг самарадорлигини белгилайдиган энг муҳим омиллар, ҳеч шубҳасиз, бутун дунёда, турли минтақаларда, сайёҳларни қабул қиладиган ҳар бир давлатда тинчлик, хавфсизлик, сийёсий ва иқтисодий барқарорлиқни таъминлаш иборат бўлиб қолмоқда”**.

Ҳа, бугунги фаровонлигимизнинг пойдевори ҳам тинчликдир. Самарқанд шаҳри Юртбошимизнинг сўнгги манзили бўлганда ҳам буюк бир ҳикмат бор. Бу тупроқни не-не азиу авлиёлар, улуғ зотлар макон айлаганлари ҳам бежиз эмас.

Муслиҳиддин МУҲИДДИНОВ,
Ўзбекистон Республикасида
хизмат кўрсатган ёшлар
мураббийи,
филология фанлари доктори

АДАБИЁТ ЯШАСА — МИЛЛАТ ЯШАР

тарғиб этиш, хусусан, Интернет имкониятидан фойдаланиб, етук бадиий асарларни ёшларга етказиш устида ҳам жиддий бош қотириш зарур, деб ўйлайман.

Мумтоз адабиётимизни, жумладан, Алишер Навоий асарларини халқимизга яқинлаштириш, бу ноёб меросни ҳақиқатан ҳам маънавиятимизнинг ҳаётбахш манбага айлантириш барчамиз, аввало, адабиёт аҳлининг вазифаси, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Менинг фикримка, ёзувчилик — бу оддий касб эмас, Худо берган истеъдоддир. Бу — қисмат, пешонага ёзилган тақдир. Бу касбга ҳеч қаерда ўқитиб, ўргатиб бўлмайди. Ўзувчиликнинг мактаби ҳам, дорулфунун ҳам битта. У ҳам бўлса, бир умр ҳаётнинг ичида бўлиш, ўз халқи билан ҳамдарду ҳамнафас бўлиб яшаш, ҳақиқат ва адолатга садоқат билан хизмат қилишдир.

Ёзувчилар уюшмаси фаолиятининг самарасини оширишда энг муҳим

қат уларнинг елкасига ташлаб қўймасдан, жамоатчилик, бутун жамиятимиз унга ўз ҳиссасини қўйиши керак.

Ижод — бу ўзини қўйнаш, машаққат чекиш, ҳузур-ҳаловатдан воз кечиш, том маънода фидойилик демакдир. Чинакам ёзувчи одамларнинг дарду ғами билан яшаш, халқ ичига кириб бориши, ўзи учун илҳомни, янги мавзуларни шу ҳаётдан, унда бўлаётган ўзгаришлардан олиши кераклигини барчамиз яхши биламиз.

Агар биз Ўзбекистонимизни дунёга таранум этмоқчи, унинг қадимий тарихи ва ёруғ келажагини улуғламоқчи, уни авлодлар хотирасида боқий сақламоқчи бўлсак, авваламбор, буюк ёзувчиларни, буюк шоирларни, буюк ижодкорларни тарбиялашимиз керак. Нега деганда, улуғ адиб Чўлпон айтганидек, адабиёт яшаса — миллат яшайди.

Мана шундай улкан ва масъулиятли вазифаларни амалга оширишда жонқуяр ва фидойи адилларимиз ўзбек адабиётининг муқаддас аналарига садоқатли бўлиб, уларни муносиб давом эттирган ҳолда ижод қиладилар ва янги-янги гўзал асарлар билан халқимизни ҳушнуд этадилар, деб ишонаман.

Жаҳон илм-фанида ўчмас из қолдирган буюк алломаларимиз ҳаёти, улкан мероси театр ижодкорлари учун ҳам илҳом манбаига айланган. Бу борада, айниқса, виллоят театрлари фаол изланаётир. Яқинда Юсуфжон қизиқ Шакаржонов номидаги Фарғона виллоят мусиқали драма театри "Аҳмад Фарғоний" (драматург Сайдали Одилов) тарихий драматини Миллий театр сарҳасида намоиш этди.

ФАРҒОНИЙ АБАДИЯТИ

Мамлакатимиз мустақиллигининг 25 йиллигига бағишланган ўшбу томошани Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Марат Азимов сахналаштирган. Бош қаҳрамон — Аҳмад Фарғоний ролини Ўзбекистон халқ артисти Мухаммадали Абдуқундузов, асосий ролларни виллоят театрининг етакчи артистлари Адҳам Акрамов, Кимсанбой Собиров, Адҳам Қирғиз-

ковати ва одоби билан тенгқурлари орасида ажралиб туради. Бу сахналарда Аҳмадга ҳасад кўзи билан боқувчи амир ўғли Асрорнинг ёвуз ниятлари ошкор бўлади. У дўстни "Шахкок боласи", дея тенгқурлари ва устози олдида камситиб мадрасани тарк этади. Бу зиддият воқеалар давомида янада кенгайиб, зулмат ва зиё, маъ-

Тақдимот

Шунингдек, спектакл учун яратилган декорация ва либослар томошабинларни бефарқ қолдирмайди. Улар сахнадаги воқеалар ўзгаришига қараб турли кўренишларда акс этади. Хар бир композиция, декоратив безак давр руҳига монанд танланган. Саҳна кўриниши, конус шаклидаги куббадан иборат нилометр, астрономик жиҳозлар, муҳандислик намуналари, китоб жавонлари спектаклнинг бадиий муҳитини янада бойитган. Бу борада сахналаштирувчи рассом Фурқат Қўчқоров, либослар бўйича рассом Севара Зуннунованинг изланишлари, тарихий қаҳрамонларга эътибор билан ёндашгани сезилади.

Қомусий олим Аҳмад ал-Фарғоний фалакийёт, математика, геометрия сингари турли фанларга оид кўплаб асарлар яратгани маълум. Аммо унинг ҳаёти, шахсига оид ёзма манбалар жуда кам. Шу нуқтага назардан режиссёр Марат Азимов буюк аллома, у яшаган даврни сахнада жонлантириб борасида жиддий изланиш олиб бурганини алоҳида қайд этиш лозим. Умид қиламизки, пойтахт театрлари ва виллоят жамоаларининг ташрифи янги ижодий ҳамкорликларга замин ҳозирлайди. Зеро, бугун ёш авлодни буюк алломаларимиз феолияти билан яқиндан таништириш — муҳим тарбиявий аҳамиятга эга маънавий эҳтиёждир.

Матлуба ИСОҚОВА

БЕНАЗИР ШАХС, ДОНИШМАНД РАҲБАР

Оддий бир оилада тинчлик-хотир-жамлик, барқарорлик, тўқинлиқни таъминлаш учун қанчалар сабр-тоқат, ички матонат, илм ва маънавият талаб қилинади. Ҳаётнинг пасту балан-дига, қутилмаган зарбаларию совғаларига тайёр туриш зарур. Ўзбекистон деган улкан оилани қарийб ўттиз йил бошқариб келган Юртбошимиз зиммасидаги юкни энди бир тасаввур қилиб кўринг!

Президентимиз Ислоҳ Каримов халқимизни нафақат мустақилликка олиб чиқди, балки уни жаҳонда ўз ўрни ва нуфузига эга бўлган давлатлар сафига қўшишга, тенглар ичра тенг қилишга муваффақ бўлди. Истиқлолнинг йигирма беш йили ичида юртимиз барча соҳаларда шундай улкан ютуқларга эришдики, агар ҳаммасини бирма-бир санайдиган бўлсак,

унча-бунча янгиликларга парво қилмайдиганлар ҳам ҳайратдан ёқа ушлаши тайин.

Бошқа касб эгаларини инкор этмаган ҳолда шунини алоҳида мамнуният билан айтаманки, Президентимиз санъат оламини ва санъат одамларини яхши кўрарди, уларга маданият ва маънавият тарғиботчиси, гўзаллик тимсоли сифатида ишонч билан муносабатда бўларди.

Ислоҳ Каримов Ватанимиз мустақиллигини эълон қилган кун депутат сифатида залда ўтиргандим. Ушанда залда янграган гулдурас ва бетиним қарсақлар ҳамон қўлоқларим остида жаранглайди, одамларнинг, Ислоҳ Каримовнинг қувончдан ёришган чехралари, ҳаяжонли аксадошлар кўз ўнгимдан кетмайди. Кейин ҳам ишим тақозоси билан кўп

бор Президентимиз билан мулоқотда бўлдим. Ўзбекистон герби устида ишлаганимизда, ўзларининг гоёлари асосида Анжуманлар саройида ва Ўзбекистон Миллий кутубхонасида флоренция усулида мозаикали панно яратганимизда у кишининг қучли характерга эга улуг шахс эканлигига яна бир бор гувоҳ бўлганман. Бир сўзла, ҳақиқатсевар ва ҳақиқатпарвар бу бетимсол инсон суҳбатдошининг кўзига тик қараб галлашарди. Гўё қаршидаги одамнинг ичини билиб олмақчидай самимий ва қатъий муомалада бўларди.

Узоқни кўра оладиган, донишманд давлат раҳбари Ислоҳ Каримов ўзига ҳайкал қўймади, суратлар чиздирмади, лекин осмони мусофиро, қуёшни чарақлаб турган, йўллари равон, халқни фаровон, овоз ва обод Ватан, келажик буюк, Ўзбекистон деган бетимсол ва беназир обидани авлодларга мерос қолдирди.

Жавлон УМАРБЕКОВ,
Ўзбекистон халқ рассоми

ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШ САОДАТИ

Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти, буюк қалбли инсон халқни том маънода миллат қилиб жипслаштира-нидан, жамиятни бир бутун қилиб бирлаштираганидан ҳаммамиз ифтихордамыз. Шундай улуг зот, бетимсол давлат раҳбарининг меҳр-муруватидан, эътиборидан баҳраманд бўлганлар сафига эканимдан менинг ҳам кўксим тоғдек баланд эди.

Дунёнинг ҳеч бир раҳбари бизнинг Президентимиздек самимий, кўнгли очик, бегубор бўлмаса керак. Ахир, гала-концертлардан сўнг сахнада таъзимда турган санъаткорлар олдига бориб, уларнинг ҳар бири билан алоҳида сўрашиб, миннатдорлик билдирган давлат раҳбари яна қаерда бор! Улуг инсоннинг, миллий санъатга хайрихоҳ бебаҳо инсоннинг бизларга меҳр-муҳаббати, эътиборининг бир кўриниши эди бу.

Болагимизда бизнинг Шахрихонда битта мусиқа мактаби бўлиб, ҳамма санъатга қизиқувчилар ҳам у ерда ўқиёлмасди. Ўзим ҳам шу сабаб ёшлик чоғимда мусиқа олимидан бебаҳо қолдим. Ҳозир қаранг, бутун республикамиз бўйича 300га яқин замонавий мусиқа ва санъат мактаблари болалар хизматида. Ҳатто юртимизнинг энг чекка қишлоғида яшовчи санъатга иштиёқманд боланинг бемалол мусиқий савод чиқариши учун ҳамма имконият етарли. Санъат коллежлари, олий ўқув юрти-ларини айтмайсизми! Бундан 10-15 йил аввал спортчиларимиз келажикга учун қандай замин яратилган бўлса, энди санъат келажикига бақувват тамал тоши қўйилди. Худди ёш спортчиларимиз эришадиган муваффақиятлар сингари, эрта-индин санъат гунчалари ҳам

ўз жаҳоншумул медаларини беради, бераётир ҳам.

Кўп суҳбатларда Юртбошимиз санъатни миллатнинг юзи, дея таърифлардилар, маданият, маънавият ўчоғи сифатида санъат ва санъаткор шаънига гард юқтирмаслик лозимлигини уқтирдилар.

Юртбошимиз ташаббуси билан ташкил этилган кўплаб фестивал туловлар, жумладан, "Шарқ тароналари" халқаро мусиқа фестивали, "Ягонасан, муқаддас Ватан!" кўрик-танлови қанчадан-қанча ёш ижодкорлар учун маҳорат мактаби, синови кўриги бўлди. Ёш истеъдодлар учун таъсис этилган "Нихол" мукофотини айтмайсизми! Бугун ўшбу мукофотга сазовор бўлган ёшлар Ватанини, халқини шарафловчи қўшиқлари билан ватандошларимизга қанот бағишламоқда. Чет элларда опера, эстрада, санъатдалик йўналишлари бўйича ўтказилаётган нуфузли танловларда ўзбек йигит-қизлари юксак натижаларни қўлга киритяпти.

Бир сўз билан айтганда, муҳтарам ва қадрли Юртбошимиздан бизга овоз ва обод Ватан мерос бўлиб қолди. Ана шу меросни кўз қорачиғидай асраб, уни янада раванқ топтириш бизнинг бурчимиздир. Санъат аҳли Президент олдидаги, элу юрт олдидаги бурчини бажариши учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Вазифамиз — бундан ниҳоятда унумли фойдаланиб, овоз Ватанимиз, жонажон халқимиз шаънини янада баланд кўтаришга ҳисса қўшишдир.

Озодбек НАЗАРБЕКОВ,
Ўзбекистон халқ артисти

ЭЗГУЛИК ДАВОМ ЭТАДИ

Юртбошимиз Ислоҳ Каримов хонадонларимиз тинчлиги, фарзандларимиз соғломлиги йўлида бор куч-ғайратини, умрини сарфлади. Бир сўз билан айтганда, эл ва юрт учун яшад. Атрофга боққанинг сари кўзининг тўймайди: текис ва равон кўчалар, энг замонавий услубда барпо этилаётган турар жойлар, дам олиш масканлари, санъат ва маданият саройлари, бетакрор кўприклар... Фаровон ҳаёт, гўзал турмуш. Гурурланмай бўладими!

Истиқлолнинг 25 йили давомида санъатга, хусусан, театр санъатига кўрсатилган эътибор ва ғамхўрликка ҳавас қилса арзийди. Биргина Миллий театримиз биноси қўша-қўша таъмирланиб, пойтахтимизнинг энг кўркем маданий масканларидан бирига айландики, одамнинг бу ерда тинмай ижод қилгиси келади. Бино-

да актёрларга яратилган шарт-шароитлар, энг замонавий сахна воситалари ҳеч бир чет давлатларникидан қолишмайди.

Энг асосийси, ўзбек театр ижодкорлари дунё сахналарига чиқиш имконига эга бўлдилар. Спектаклларимизни, актёрларнинг ижро маҳоратини кўрган таникли танқидчилар санъатимизга юксак баҳо берганларидан, буларнинг бари юртимизда ҳукуматимиз томонидан санъатнинг барча соҳаларига жиддий эътибор қаратилаётгани натижаси эканини яна бир бор ҳис қилдик. Нафақат пойтахт, балки виллоятлар театрлари ҳам халқаро танлов ва фестивалларда юқори ўринларни эгаллаб қайтаётгани миллий театримиз истиқболдан дарак беради.

Барча соҳаларнинг ривожига бир-

дек аҳамият берилаётган, хонадонларимиз тинч, фарзандларимиз соғлом, осмонимиз мусофиро экан, бор имкониятимизни ишга солиб ижод қилиш, юртга фидойи бўлиш ҳаммамизнинг бурчимиз. Жумладан, биз актёрларнинг асосий вазифамиз Президентимиз театр санъати олдида қўйган замон қаҳрамони қиёфасини сахнага олиб чиқиш, бугун Ўзбекистоннинг келажигини яратишга ҳисса қўшаётган фидойи ҳамюртларимизнинг ҳаққоний қиёфасини гавдалантиришдир. Шахсан ўзим ҳақиқий табдиркор аёллар, фарзандларимиз камолга ҳисса қўшаётган зиёлилар образини сахнада жонлантиришни орзу қиламан. Агар ҳар биримиз эзгу орзу-ниятлар, интилиш ва мақсадлар билан яшасак, авлодлар бардавомлигига ҳисса қўшдик, деб айта оламиз.

Зухра АШУРОВА,
Ўзбекистон халқ артисти

ИСТИҚЛОЛ ЙЎЛИМИЗ АБАДИЙ

Президент Ислоҳ Каримов Ўзбекистон халқи хотира-сида мустақил мамлакатимизнинг юксак иморатини қурган, юртимизда яшаётган барча миллат ва халқларга бахт-саодат йўлини кўрсатган, "Ўзбекистон халқи", деб аталадиган янги жамият барпо этган улуг Йўлбошимиз сифатида абадул абад яшайди. Одоб-ахлоқда, ватанпарварликда юқори маънавиятли ёш авлодни камолга етказган Юртбошимиз мамлакатнинг гуллаб-яшнаши учун куну тун фидойилик қилди. Биз, айниқса, Ислоҳ Абдуғаниевичнинг қорақалпоқ халқига кўрсатган ғамхўрликларини алоҳида шукроналик ва миннатдорлик билан эслаймиз.

Республикамиз ўтган асрнинг 80-йиллари иккинчи ярмида катта қийинчиликка дуч келган эди. Орол денгизи қуриб, Амударёнинг суви тортилди. Минтақамиз табиий офат жабрини тортаётган эди. Асрлар давомида табаррук инсонлар яшаб ўтган ўлка қаровсиз қолган бир чордөврга ўхшаб емирила бошлаганди.

Ислоҳ Каримов Ўзбекистоннинг биринчи раҳбари бўлиб сайланганидан кейин кўп ўтмай Қорақалпоғистонга келди. Халқнинг аҳоли билан танишди. Оддий одамлар олдида Ўзбекистоннинг ўша вақтдаги сиёсий-иқтисодий аҳолини яширмай айтди. Мамлакатда ночор аҳвол вужудга келиб ижтимоий адолат талаблари бузилгани, маҳаллий халқни камситишлар одамларнинг ўз келажикига ишонсизлик пайдо қилгани, ижтимоий-иқтисодий вазият кескинлашганини айтиб, халқни бу огир аҳволдан қутқариш чораларини ишончли қилиб тушунтирди.

Халқимиз ҳар томонлама билимли, бир сўзла, қатъий тартиб ўрнатиб, одамларни изидан эргаштирадиган Йўлбошимизнинг келганини кўрди. Унинг изидан эргашди. "Мен, насиб бўлса, Қорақалпоғистонни боғу бўстонга айлан-тираман, обод юрт қиламан, бунинг учун жонимни ҳам аямайман", деган сўзлар ҳамон қўлоғимизга жаранглаб эшитилди.

Президент Ислоҳ Каримов қорақалпоқ халқига ўзгача иззат-ҳурмат кўрсатиб, унинг маданияти билан санъатини, тарихий шахсларини юксак баҳолашини кўп маротаба катта йиғинларда айтгани эсимизда. У, айниқса, адабиётимизнинг чинорлари бўлган Ибройим Юсупов билан Тўлғиберген Қайипбергенов асарларини қадрлар эди. Икки улуг адибимизни ҳам "Ўзбекистон Қаҳрамони" деган юксак унвон билан мукофотлади.

Хар бир сўзи унутилмас тарихга айланган, пахлавон бўйи баста, ёқимли табассуми, меҳрли нигоҳи юрагимизга жойлашиб қолган бу инсон бутун халқимизни ҳеч кимдан кам бўлмай яшашга ўргатди.

Мустақиллигимиз мангуликка юз бурган. Халқимиз ҳеч қачон орқага чекинмайди. Сизни қалбимизда мангу сақлаб, дадил қадам ташлайверамиз.

Шараф УСНАТДИНОВ,
"Нуроний" жамғармаси Қорақалпоғистон бўлими
Кенгаши бошлиғи, ёзувчи

УСТОЗЛАРГА ҲАВАС ҚИЛИБ

Тўққиз ёшидан миллий қолғуларимиз сирларини ўрганишга киришган Муродхўжанинг дуторга меҳри бўлак. Назарида, бармоқлари сеҳрли торларга тегиши билан ўз-ўзидан куй чала бошлаётгандек туюлади. Дуторни қўлига олган заҳоти улуг адиб Абдулла Қодирийнинг "Ўткан кунлар"идан бир лавҳа кўз ўнгидан намоён бўлаверади. Ошиқ кўнглининг ҳасратларига куй орқали таскин бермоқни истаган машшоқ қўлига дуторини олди-да, аста уни чала бошлади.

"...Дутор қуруққина йиғламас эди, балки бутун қонини зирр этдириб ва хаста юракларни дирр силки-тиб йиғлар эди... Отабек ортиқ чидаб туролмади-да, рўмоли билан кўзини яшириб йиғламоққа киришди... Ул кўз ёшларини тўхтатмоқчи бўлар эди. Бироқ ҳозирги ихтиёр ўзида эмас эди — ҳамма ихтиёр дуторнинг ҳазин "Наво"сида, тоқатсиз йиғисиди эди..."

Адиб дутор ила кўннинг ажиб сеҳри орқали қаҳрамоннинг руҳий кеиниши ва изтиробларини акс эттирадди. Дутор билан янграган куй гўё юракларни сел қилиб, унинг соҳиб билан қўшилиб йиғлаётгандек туюлади. Нозик торлардан таралган куй шу сабаб тингла-гувчисига қадрдон ва дилкаш. Шу сабаб ҳам дуторни қўлидан қўйгиси келмайдиган Муродхўжа бўш қолдим дегунча "Тановар"ни ижро этади.

Миллий қолғулар, халқона куй-қўшиқларга бўлган муҳаббат сабаб у ёшлигидан фольклорга қизиқа бошлади. Бу қизиқиш уни Тошкент маданият коллежиди таълим олишга ундади. Устози, халқ қўшиқларининг моҳир ижрочиси Хўрматой Жониева раҳбарлигида оғзаки ижод намуналарини кўп билан ўрганди. Болалар учун ўтказилаётган турли фестивал ва танловларда қатнаша бошлаган Муродхўжа аста-секин халқ ижодиёти оҳанглариини ҳис эта бошлади, турли йўналишдаги қўшиқ ва лапарларни чиройли йўсинда тингловчига етказиб беришни ўрганди. Санкт-Петербург сахнасида Сурхондарё-Қашқадарё йўналишидаги халқ қўшиқларидан тўзилган олти дақиқали мусиқий композицияни қўйлаб ҳайбат аъзоларини ҳаяжонга солди.

— 2013 йили ўтказилган халқаро фестивалда фольклор санъатимизни турли миллат вакиллари олдида муносиб намоиш қила олганимдан жуда хурсанд бўлганман, — дейди Муродхўжа Эшонхўжаев. — Танлов жараёнида ўзбекона куй-қўшиқлар, серҳаркат, жозибали рақсаларимиз олам аҳлини ҳайратга соладиган тарзда гўзал ва бетакрор эканини англадим.

Истиқлол фарзандлари

Етти ёшдан етмиш ёшгача бўлган юздан ортиқ ишти-роқчилар орасида ғолибликка муносиб қўрилганим бунинг исботидир.

Дарҳақиқат, маънавий меросимиз дурдоналари қаторидан ўрин олган халқ оғзаки ижоди намуналаридида халқимизнинг асрлардан-асрларга ўтиб сайқалланиб кел-лаётган рақс санъати, миллий мусиқаси, анъаналари, урф-одат ва расм-русумлари ўз аксини топган. Мазкур ютуқ ёш созандага омад эшикларини очиб берди. Низомий номидаги педагогика университетида давлат гранти асосида ўқишга қабул қилинди.

Муродхўжа бугун анъанавий иж-рочилик билан жиддий шуғуллан-моқда. Устоз санъаткорлар хиросидига қўшиқларга ҳаваси баланд. "Устозлар ҳаммаша ибрат. Гарчи улуг санъаткорларнинг кўплари орамизда бўлмаса-да, улар яратиб кетган мактаб, қўшиқлар, куйлар ўлмас маъна-вий меросимиз, — дейди ёш ижрочи. — Миллий санъ-атимизнинг бетакрор ижрочиларига ворис эканимиз бизнинг бахтимиз. Устозларга ҳавас қилиш, улардек бўлишга интилиш орқали одам ўзини ҳам, ижодини ҳам камол топтира олади".

М.Эшонхўжаев мусиқа қолғуларининг барчасида куй чалишга интилади. Айни пайтда фортепиано ва гиж-жақда қатор куйларни чалишни ўрганиб, вокал билан ҳам жиддий шуғулланмоқда.

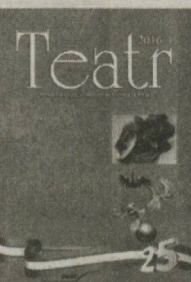
Миллий мусиқа қолғуларимиздан тортиб турли халқларнинг сероҳан мусиқий асбоб-ускуналарига иш-тиёқи баланд Муродхўжанинг ниятлари катта. Бола-лиқдаги ҳавас ва орузулар тоқшини бармоқлари орқ-ли жаранг сочади. Дутор торларида қалбга яқин туйғу-лар мавжланаётгандек, гўё. Келгусида мақом йўнали-шида катта ютуқларни қўлга киритиш йўлида жиддий изланишда давом этмоқда.

Вазира ИБРОХИМОВА

"ТЕАТР"

2016 йил 4-сон

Журналнинг янги сони мамлака-тимиз мустақиллигининг 25 йиллигига бағишланган. Илк саҳифалардан Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазири Баҳодир Аҳмедов билан уюштирилган "Жаҳон маданияти бешиғи" сарлавҳали суҳ-бат ўрин олган. Унда ўтган йиллар давомида юртимизда маданият, санъат, спорт соҳаларида амалга оширилган ислохотлар, эришилган ютуқлар ҳақида сўз юритилган. "Ўзбектеатр" ижодий бирлашмаси бош директори В.Умаровнинг "Театр

— давр кўзгуси", Э.Мухторовнинг "Театр и вре-мя" мақолалари истиқлол йилларида сах-на санъатидаги ижобий ўзга-ришлар, изла-

ниш ва ютуқлар тўғрисида. Ш.Абдураҳмоновнинг "Соҳибқирон сиймосига янги нигоҳ", "Вафо бўсто-нида тирилмоқ бахти" мақолаларида янги театр мавсумида сахна юзини кўрадиган томошалар таҳлил қилин-

Журналларни варақлаганда

са, Ҳ.Тошкеновнинг "Темурийлар даври томоша санъати", Ж.Жовлиев-нинг "Мутафаккир ўзбек зиёлилари образининг сахна талқинлари" каби тадқиқотларида миллий театримиз тарихи ҳамда замонавий жараёнла-ри билан боғлиқ қизиқарли мавзулар ўрганилган. Шунингдек, ўшбу сондан Ҳ.Умуров, Ҳ.Тўлибоевнинг "Назарий поэтик тадқиқот" номли тақризи, А.Сахиевнинг "Дирижёр масъулияти" мақоласи ҳамда мамлакатимизда санъат йўналишида ўтган йирик тан-лов ва анжуманлар ҳақидаги ахборот-лар ўрин олган.

“Биз ислом дини ота-боболаримиз дини эканини, у биз учун ҳам нймон, ҳам ахлоқ, ҳам дённат, ҳам маърифат эканини доимо юксак қадраймиз. Халқимизнинг минг йиллик тарихини, бутунги маънавий ҳаётини, дину дённатимизни мухтасар ифодалаб айтиш мумкинки, Аллоҳ бизнинг қалбимизда, юрагимизда. Динга ҳурмат ва эътиқод — биз учун ўлмас қадриятдир”.

Ислом КАРИМОВ

Ҳар бир халқнинг маънавий мероси, урф-одат ва қомиллик мезонлари мазмунининг ўлмас қадриятларидан куч-қудрат олганидек, ўзбек халқининг маънавий ҳаёти ҳам асрлар оша исломий маданият ва маърифат ёғдуси билан чамбарчас боғлиқ тарзда ривожланиб келди. Ватанимиз Ислом Каримов йўлбошчилигида мустақиллик йўлини танлаши эса, собиқ мустақил тузумнинг мафкуравий таъйиқ ва таҳдидларига учраган исломий қадриятларни тиклаш, улуғ авлиё алломалар номини ёд этиш, уларнинг муборак турбатларини обод қилишга кенг йўл очди. Мустақилликка эришиш арафасида “Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилиниб, 1998 йили мазкур Қонуннинг янги тахрири амалга киритилди. Масжидлар, исломий ёдгорлик ва қадимхоналар обод қилина бошланди.

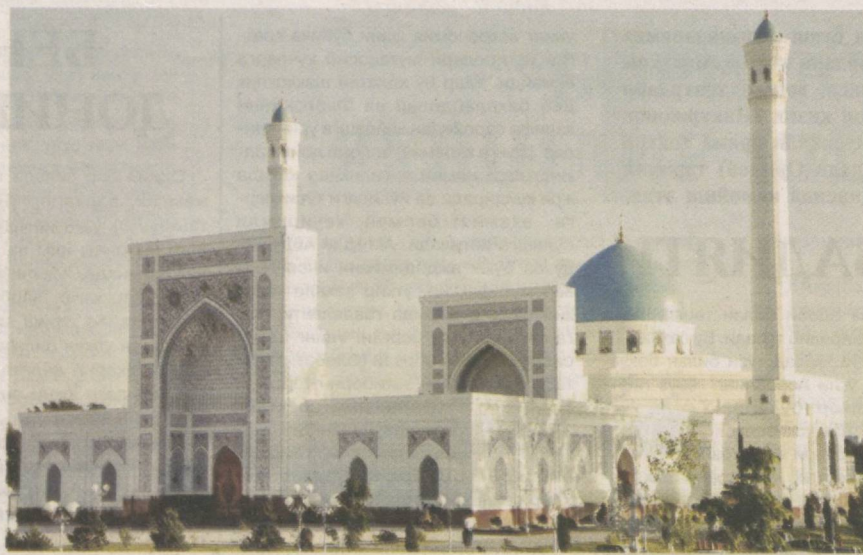
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1991 йил 20 июндаги ПФ-221-сон ҳамда 1992 йил 27 мартдаги ПФ-368-сон фармонларида мувофиқ халқимиз маънавий ҳаётидаги ўрни ва аҳамиятини эътиборга олиб, ҳар йили диний байрамларимиз — Қурбон ҳайити ва Рўза ҳайити кунлари дам олиш кунини деб эълон қилинаётгани ҳам мамлакатимизда виждон эркинлигини таъминлаш, ота-боболаримиз динига ҳурмат ва эътиқод уйғотиш йўлидаги ғамхўрликларимиз амалдаги ифодасидир.

Мустақиллик йилларида ислом маданияти билан боғлиқ оламшумул аҳамиятга эга бўлган меъморий ёдгорликларимиз — Бухородаги Маржиди Калон ва Минораи Калон, қўпгина мадрасалар, Хожа Баҳоуддин Нақшбанд зиёратгоҳи, Самарқанддаги Регистон майдони,

Шоҳизинда мажмуи, Амир Темур макбараси, Тошкентдаги Кўхалдош мадрасаси, Зангиота зиёратгоҳи, Сурхондарёдаги Ҳаким ат-Термизий ёдгорлиги, Қаршидаги “Қўғумбаза” масжиди, Нуротадаги Чашма зиёратгоҳи каби қўллаб-қўллаб турли таъмирдан чиқди. Кармана шаҳридаги Қосим Шайх Азизон макбараси, Самарқанддаги Имом Бухорий ёдгорлик мажмуи, Имом Мотуридид қабри, Марғилондаги Бурхониддин Марғиноний ёдгорлиги, Тошкентдаги Ҳазрати Имом мажмуи ва бошқа бир қанча зиёратгоҳлар қайта қурилди. Имом ат-Термизий ва Ҳаким ат-Термизий, Имом Бухорий, Баҳоуддин Нақшбанд, Бурхониддин Марғиноний, Имом Мотуридид, Абдуллоҳ Ғафуровнинг қабри ислом алломаларининг таваллуд саналари кенг нишонланди ва уларнинг илмий меросини ўрганишга эътибор кучайди. Ҳунармандларимиз ва халқ усталарининг беқиёс маҳорати билан бебаҳо ёдгорликларимиз қайтадан юз очгани бутунги авлодларни ҳайратга солишда давом этиб, ёшларимиз қалбиди миллати, дини ва ватанидан ифтихор этиш туйғуларини уйғотмоқда.

Ортимиздаги икки мингдан ортиқ масжид, ўндан зиёд олий ва ўрта махсус билим юрлари, мамлакатимиз пойтахтида эса, Тошкент ислом университети ва Тошкент ислом институти фаолият олиб бормоқда. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита, Ўзбекистон мусулмонлари идораси “Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида”ги қонунимиз доирасида қўллаб-қўллаб илмий-адабий, маънавий-маърифий тадбирларга қамарбасталик қилиб келмоқда.

Истиқлол йилларида юртимиз олимлари-

Пойтахтимиздаги “Минор” жомеъ масжиди Мустақиллик даври миллий меъморчилигининг кўркам ва бетақрор намунаси сифатида мангуликка дахлдор обидалар қаторида зиё таратиб турибди. Анвар САМАДУЖАЕВ олган сурат.

АБАДИЙ ҚАДРИЯТ

нинг ўтмишда яшаб ўтган буюк алломаларимиз мероси, Марказий Осиё ва Шарқ халқларининг қўлёзма ёдгорликларини ўрганиш ва нашр этишга бўлган эътибори янада кучайди. Муборак Қуръони карим таржимаси ва унинг бир неча тафсиллари, пайғамбаримиз (с.а.в) ҳадислари қайта-қайта чоп этилмоқда. Давр синовларидан омон чиққан қадимги тошбитиклар, кутубхоналаримиз хазиналарида сақланаётган икки юз мингдан ортиқ қўлёзмалардаги тарих, адабиёт, санъат, сиёсат, ахлоқ, фалсафа, тиббиёт, математика, физика, кимё, фалакиёт, меъморлик, зироатчилик, ислом маданияти ва маърифатида доир асарларда мужассамлашган маданий бойлигимиз мустақиллик йилларида халқимизнинг онг ва

тафаккурини бойитадиган беқиёс маънавий неъмат сифатида қадр топди.

Ватанимизда амалга оширилган барча ободончилик ва бунёдкорлик жабҳаларида бўлган каби маданий-маънавий меросимизни тиклаш, асраб-авайлаш ва уларни янада бойитиш борасидаги ишларимизда ҳам Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти Ислом Каримовнинг ташаббуси, саъй-ҳаракатлари низоҳатда самарали бўлганини бутун жаҳон эътирофи эътибор. Мамлакатимиз пойтахти Тошкент 2007 йили Таълим, фан ва маданият масалалари бўйича халқаро ислом ташкилоти (ISESCO) томонидан ислом маданияти пойтахти, деб эълон қилинган ҳам виждон эркинлигини таъминлаш, диний анъана ва удулларни тиклаш ва

ривожлантириш, ислом дини маданияти ёдгорликларини таъмирлаш ва ободонлаштириш борасида Ўртбошимиз раҳнамолигида амалга ошириб келинган ишлар халқаро миқёсда эътироф тоғидандалолатдир.

Тошкентнинг ислом маданияти пойтахти деб эълон қилиниши катта тарихий-маданий ва сиёсий воқеа бўлди. Ўзбекистон пойтахтининг бундай катта шарафга муносиблиги бежиз эмас. Тошкент азалдан минтақамиз тарихида муҳим ўрин тутган қадимий шаҳар, у турли даврларда жаҳон динлари туташган марказ бўлган. Тошкентнинг ислом маданияти ва тамаддуни тарихида беқиёс ўрин тутиб келаяётгани, айниқса, истиқлол йилларида кенг қўламада намоён бўлди ва бутун жаҳоннинг эътиборини қозонди.

Бу эътироф ислом оламида Ўзбекистоннинг нуфузи ортиб бораётганидан бир далolat бўлган эди. Зотан, халқимизнинг ислом маданияти, фалсафаси ва фанига беназир ҳисса қўшгани тарихдан маълум. Қўллаб тарихий ва меъморий ёдгорликлар, ноёб қўлёзмаларнинг мавжудлиги, муборак “Усмон Қуръони”нинг нодир қўлёзма нусхаси ҳам Тошкентда сақланаётгани ва, албатта, мамлакатимиз раҳбарининг ислом маданиятини тиклаш ва ривожлантириш, бой маданий меросни ўрганиш ва тарғиб қилиш, ислом қадимжоларини тиклаш ва ободонлаштириш юзасидан узоқни қўллаб олиб борган доно сиёсати мазкур эътирофнинг юзага чиқишида муҳим аҳамият касб этди.

Ҳазрати Имом мемориал мажмуасининг таъмирланиши, яна ўнлаб янги масжидлар қатори ўзидан оппоқ нур таратиб турган “Минор” масжидининг қисқа вақтда бунёд этилиши халқимизнинг ўлмас қадриятлари истиқлол йилларида эъзозу эҳтиром тоғидандалолатдир.

Мана, Қурбон ҳайитимиз ҳам яқинлашиб келмоқда. Барча юртдошларимизга кириб келаятган ҳайитингиз муборак, деймиз. Юртимизнинг барокоти миллат ва ватан озодлиги, унинг ободлиги деб яшаган улуғ зотлар туйғайди. Ана шу улуғ ва муқтарам зотларнинг руҳлари шод, охиратлари обод бўлғай, иншоолоҳ.

Ўз муҳбиримиз.

ДОИМО ҚАЛБИМИЗДА

Бошланиши биринчи саҳифада.

Айнан ўша даврда халқимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов тисолида мард, бухилмас ирода эгаси ва содир бўлаётган фавқуллода мураккаб ҳодисалар моҳиятини давлат манфаатлари нуктаи назаридан кўра оладиган, ўз Ватани ва халқи, ҳар бир юртдошининг тақдири учун алоҳида масъулиятни ҳис эта оладиган ҳақиқий раҳбарга эга бўлди. Шундай оғир даврда Ислом Каримов ўзининг воқеаларни олдиндан кўра билиш қўбилияти, кучли иродаси ва қатъияти билан халқимиз ва мамлакатимизни шундай ачинарли қисматдан сақлаб қолди.

Президентимизга инсоният тарихида камдан-кам инсонларга бериладиган улуғ бахт-саодат насиб этди. Бу бахт — она халқини зулматдан нурга, қарамликдан озодликка олиб чиқиш, уни тараққиёт ва зғулик йўлига бошлаш, порлоқ истиқбол йўлини кўрсатиб беришдир. Бундан олти юз йил муқаддам миллатни миллат, давлатни давлат қилиш масъулияти Соҳибқирон Амир Темур зиммасига тушган эди. Бундан чорак аср муқаддам тарих ана тақдорланди, миллатни жипслаштириш, унинг чўккан руҳини кўтариш, давлатни давлат қилишдек ўта машаққатли, аммо шарафли тарихий масъулиятни Ислом Абдуғаниевич Каримов ўз зиммасига олди.

Юртбошимизнинг 1991 йил 31 август кунини жонхон Ўзбекистонимизнинг давлат мустақиллигини тантанали равишда эълон қилиб, 25 йил мобайнида мана шундай ривожланган мамлакат даражасига чиқишимизда кўрсатган беқиёс жасоратлари тўғрисида хали жузда қўллаб-қўллаб асарлар ёзилиши шак-шубҳасиз. Негаки, Ислом Каримов жаҳон миқёсидаги улуғ йўлбошчилардан бири саналади. Бу ҳақда Самарқандда бўлиб ўтган мотам маросимида қатнашган хорижий меҳмонлар ҳам таъкидлаб ўтишди. Мухтарам Юртбошимизни сўнгги йўлга кузатаётган минг-минглаб ватандошларимизнинг қайғуси у кишининг раҳбарлиги остида босиб ўтилган шонли тарихимизга бир назар ташлашга ундайди. Юртбошимиз раҳнамолигида кечган асрларга тенг йилларда эришилган муваффақиятларни сарҳисоб қилсак, у кишининг Ватан олдиди, эл-юрт тинчлиги ва фаровонлиги йўлидаги буюк хизматларини яхшироқ англайди.

— Улуғ зотларнинг вафоти ҳам унинг ҳаётлик чоғидаги улуғ ишларини давом эттиришга ундовчи аломатга ўхшайди, — деди адабиётшунос олим, академик Бахтиёр Назаров. — Умр неъматини халқ озодлиги йўлида, юрт тинчлиги, фаровонлиги йўлида сарфлаган, бор куч-ғайратини, шижоатини, ҳаётини миллатининг, Ватанининг шаънини юксалтиришга фидо қилган улуғ Инсонни сўнгги йўлга кузатдик. Бу оғир мусибат бизни янада жипслаштиришга ундайди. «Яхшидан боғ қолади», дей-

ди доно халқимиз. Мустақилликнинг чорак асрлик солномаси минг-минглаб бино ва иншоотлар, янги йўллар, қўприklar ва бошқа қўллаб қўрилиш иншоотлари билан тўлиб-тошди. Шу қисқа муддат ичида Ўзбекистон дунёда иқтисодиёти жадал суръатлар билан ривожланаётган давлатлар қаторидан жой олди, юрт ободлиги, Ватан сарҳадларининг дахлсизлиги, халқ ҳаётининг тинчлиги, турмуш фаровонлиги таъминланди. Юртбошимиз миллий-маънавий қадриятларимизга ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш, муқаддас динимиз, урф-одатларимиз, бебаҳо тарихий меросимизни асраб-авайлаш ва ривожлантиришни давлат сиёсати даражасига кўтарди, халқаро майдонда Ўзбекистоннинг обрў-эътиборини оширишга катта ҳисса қўшди. Жумладан, Президентимизнинг “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети”ни ташкил этиш тўғрисида”ги Фармони иккимий ҳаётимизда мамлакатимиз, миллатимиз тараққиёти ва адабиётимиз ривожини таъминлайдиган жузда уланган воқеа бўлди. Фармоннинг “Ҳар қайси халқнинг она тили ва адабиёти унинг миллий руҳи ва ўзлигининг, маданий-маърифий олами, миллий ғоясининг асоси ҳисобланади”, деган сўзлар билан бошлангани ва унда она тилимиз тарихи, тараққиёти, бутунги ва келажакда ҳақиқат айтилган фикрлар юрагимизни тўқилантириб юборди.

Ишонамизки, юртимиз узра истиқлол қўйиши мангу порлагай, халқимиз ўзи танлаган порлоқ истиқбол йўлидан дадил қадам ташлагай ва бу йўлга асос солган, бу йўлдан бизларни бошлаб борган Юртбошимизнинг руҳини шод айлагай!

— Мен болалар ёзувчиси бўлганимдан тақдирга шўкроналар айтаман, — деди Ўзбекистон халқ ёзувчиси Худойберди Тўхтабоев. — Негаки, айнан шу мавзуда, яъни болалар адабиёти ва унга қўйилаётган бутунги кун талаблари тўғрисида азиз Юртбошимиз билан суҳ-

батлашиш бахтига сазовор бўлганман. Болалар адаби, шунингдек, болаларни жонидан ортиқ севувчи инсонларнинг қўнгли ҳам боладек беғубор бўлади, дейишди. Фарзандларимизнинг улуғ Юртбошимизга билдирган тиллақларини айтганимда, у кишининг худди боладек самимий қувонгани, юзлари ажиб нурдан чароғон бўлгани ҳануз эсимда. Дунёда болаларга Ислом ақадек улкан меҳр берган инсонни, раҳбарни кўрмаганман. Бутун ҳаёти ва фаолиятини давлат тараққиёти ҳамда халқ фаровонлигига бахшида этган давлатимиз раҳбари Ислом Каримов ёш авлод тарбияси, уларни муносиб воёга етказиш масалаларига алоҳида эътибор қаратди эди. “Юксак маънавият — энгилмас куч” асари биз учун беқиёс сабоқ. Шукрки, фарзандларимиз буюк йўлбошчимиз орзу қилганларидек баркамол авлод бўлиб улғаймоқда.

— Юртбошимизнинг бевосита раҳнамолигида Ўзбекистон жаҳон тан олган спорт мамлакатига айланди, — деди Ўзбекистон халқ шоири Маҳмуд Тоир. — У кишининг “Ҳеч бир нарса мамлакатни спорт каби дунёга тезда танита олмайди”, деган ҳикматлари яқиндагина Рио олимпиадасида ана бир қарра ўз исботини топди. Юртбошимиз нафақат спорт, балки ҳаётимизнинг ҳар жабҳасида кечаётган жараёнлардан доимо оғох бўлиб, муваффақиятларимизни бебаҳо маслаҳатлари билан қўллаб-қувватлади, барча ижод аҳлига эътибор ва ғамхўрлик кўрсатар эди.

— Ислом Каримов иқтисодий мустақилликка эришмасдан туриб, сиёсий мустақиллигини таъминлаш мумкин эмас, деган фикрнинг қатъий тарафдор эди, — шоир Миразиз Аъзам. — Айнан шунинг учун ҳам Юртбошимиз томонидан машҳур беш тамойил асосида бутун дунёда тараққиётнинг “ўзбек модели” деб эътироф этилган Ўзбекистон иқтисодиётини тубдан ислоҳ этиш ва таркибий ўзгаришларни амалга ошириш дастури ишлаб чиқилди.

Юртимизда кенг қўламли ислохотлар амалга оширилди, нефть кимёси, кимё, автомобиль саноати, қишлоқ хўжалиги ва темир йўл машинасозлиги, тўқимачилик саноати, замонавий қурилиш материаллари саноати каби юқори технологияларга асосланган янги саноат тармоқларига асос солинди. Юртимизда замонавий автомобилсозликнинг тўнғиз корхонаси — Асакада илк ўзбек автомобиллари чиқа бошлаган кунларни унутиб бўладими? Бугун юртимизда ўнлаб турдаги энг замонавий энгил ва юк машиналари ишлаб чиқарилапти. Бу биз учун улкан фохр, шу билан бирга, жузда қўп мамлакатлар учун ҳавас ва армон эканлигини ҳам унутмаслигимиз керак.

— Ислом Абдуғаниевич Каримов ижодкорларни қўғи эгалари сифатида қадрларди, — деди адабиётшунос олим Иброҳим Гафуров. — “Адабиётга эътибор — маънавиятга, келажакка эътибор” рисоласида Юртбошимиз томонидан ижод аҳлига шундай таъриф берилган: “Менинг фикримча, ёзувчилик — оддий касб эмас, Худо берган истеъдоддир. Бу қисмат, пешонага битилган тақдир. Бу касбга ҳеч қарерда ўқитиб, ўргатиб бўлмайди. Ёзувчиликнинг мактаби ҳам, дорилфунуни ҳам битта. У ҳам бўлса, бир умр ҳаётининг ичида бўлиш, ўз халқи билан ҳамдарду ҳамнафас бўлиб яшаш, ҳақиқат ва адолатга садоқат билан хизмат қилишдир.” Мазкур фикрлар замондош ёзувчиларимизга, жамики қалам аҳлига катта ишонч ҳисси билан бирга масъулият ҳам юклайди. Президентимизнинг қимматли ғоялари дунё сиёсат оламида ҳам мисли қўрилмаган ҳодиса эди. У кишининг бебаҳо асарлари турли тилларга таржима қилиниши, қўп мамлакатларда махсус ўрганилиши бу фикрни ақол таъсидлайди. Ислом Каримовнинг ҳикматли иборалари нафақат ўзимизда, балки қўллаб-қувватларда ҳам маълум ва машҳурлиги бизга улкан фохр-гурур бағишлайди. Ана шундай улуғ зот билан замондош бўлганимиз — бизга тарих ва тақдирнинг улкан инояти, деб биламиз.

Тадбирда, шунингдек, таниқли адабиётшунос олим У.Норматов, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Э.Аъзам, адиб А.Фозилов, А.Иброҳимов, шоирлар Ш.Салимова, И.Отамурод, Н.Жонузқоқ ва бошқалар мамлакатимизнинг биринчи Президенти, ўзбек халқининг буюк фарзанди Ислом Каримовнинг сўнмас хотира-си барчамизнинг қалбимизда абадий сақланиб қолишини, шу билан бирга, азиз Юртбошимизнинг улуғвор ишларини давом эттириш учун астойдил бел боғлаганларини алоҳида таъкидладилар.

Халқимизнинг чексиз муҳаббатини қозонган, мустақил мамлакатимиз Истиқлолнинг баш меъмор Ислом Абдуғаниевич Каримов келажак авлодлар хотирасида ҳам тинчлик, барқарорлик, фаровонлик ва тараққиёт раҳнамоси, буюк давлат арбоби сифатида мангу яшайди.

Бахтиёр ХАЙДАРОВ ёзиб олди.

Журналларни варақлаганда

“ТАФАККУР”, 2016 йил, 3-сон

Журналнинг Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг 25 йиллигига бағишланган ушбу сонини ички муқовалари Ўзбекистон Қарамони, халқ шоири Абдулла Ориповнинг “Истиқлол юрти” шеъри билан бошланган. “Кўнгли салтанати” руқнида шоирнинг “Элгу юрт қўнғисига юлдуз бўлиб қўн!” деб номланган туркум шеърларини ўқийсиз. “Нима дейсиз, замондош?” руқнида публицист адиб А.Мелибоев ва “Тафаккур” муҳбири М.Раҳимовнинг “Журият — фикр дояси” сарлавҳали суҳбат босилган. Мазкур мулоқотда истиқлол берган буюк имкониятлардан замондошларимиз қандай фойдаланаётгани, журналистиканинг глобал қўламли муаммолари, интернет, бунгунги ва келажак журналистикаси ҳуусида фикр юритилган.

Султонмурод Олимнинг “Жамиятнинг мақсади” руқнида “Илм, омил ва амал” номли мақоласи Президентимизнинг “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети”ни ташкил этиш тўғрисида”ги фармони муносабати билан ёзилган бўлиб, янги илм даргоҳи фаолият олиб борадиган ижодий ва илмий жараёнлар кенг қамраб олинган. Муаллиф ўзбек тили ва адабиёти бўйича таянч олий таълим муассасасининг юзага келиши муносабати билан ўзбек тили ва адабиёти доирасида таржмонлар, магистрлар тайёрлаш мақомини кўтариш, “Таржима санъати” алманахи нашрини қайтадан йўлга қўйиш, ўзбек тилининг ялпи изоҳли луғатини тузиш каби қўллаб-қувватларни ҳам ўртага ташлаган.

Таниқли қорақалпоқ адиби Урообой Абдурахмоновнинг “Миллат ва маънавият” руқнидаги “Замона зайли” номли эссеи истиқлол йилларида қорақалпоқ халқи ҳаётида юз берган буюк ўзгаришларга бағишланган. Журнал муҳлислари “Сирли сарҳаллар” руқнида таниқли адабиётшунос олим И.Гафуровнинг “Адабарон”, “Инсон ўзинг, инсон ўзинг” руқнида публицист адиб Қ.Очипнинг “Орамиздаги оламлар” деб номланган бадиалари, “Сурат ва сийрат” руқнида шоир Н.Жонузқоқнинг туркум шеърлари, “Тафаккур табассуми” руқнида Шодмон Отабекнинг “Ҳақиқат бахшларда... ўлади” деб номланган фикрлари билан танишадилар. Таниқли олим Абдулла Аъзам “Жавонларга жавоҳир” руқнида ўзи доимий равишда мутолаа қилиб бораётган китоблар ҳақидаги фикрлари билан ўртоқлашган.

Журналнинг “Боқий қадриятлар”, “Тақдирдаги тадбирлар”, “Талқин ва тадиқотлар” руқлари остида ҳам тафаккурга озик берадиган ранг-баранг мақолалар эълон қилинган.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ва “Ижод” жамоат фонди уюшма раисининг ўринбосари, уюшма аъзоси Гафур Эшмуродовга онаси

Тожи аянинг

вафоти муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ва “Ижод” жамоат фонди уюшма аъзоси Ҳабиб Сиддиқга онаси

Ҳабибахон аянинг

вафоти муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР
УЮШМАСИ

ҲОМИЙ:
“МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ”
АКЦИЯДОРЛИК
КОМПАНИЯСИ

O'zbekiston
adabiyoti va san'ati

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Қабулхона — 233-52-91
Котибият — 233-49-93

Танқид ва адабиётшунослик бўлими: 233-58-86 Санъат бўлими: 233-56-40
Ижтимоий ҳаёт бўлими: 233-57-42 Назм ва наср бўлими: 233-58-60

Бош
муҳаррир
Сирожидадин
САЙИД

Тахририятга келган қўлёзмалар таҳлил этилмайди ва муаллифларга қайтарилмайди.
Муаллифлар фикри тахририят нуктаи назаридан фарқланishi мумкин.

Масъул котиб — Асрор СУЛАЙМОНОВ
Навбатчи муҳаррир — Аҳмад ОТАБОВ
Саҳифаловчи — Зафар РЎЗИЕВ

«ЎЗБЕКИСТОН» нашриёт-матбаа ижодий уйи босмахонаси.
Босмахона манзили: Навоий кўчаси, 30-уй

Босишга топшириш вақти — 20.00. Босишга топшириш — 20.06

Газета Ўзбекистон Матбуоти ва ахборот агентлигида 26.11.2014 йил 0283-рақам
билан рўйхатга олинган. Адади — 3685. Буюртма S — 6944. Ҳажми — 3 босма табоқ А-2.
Нашр кўрсаткичи — 222. Ташкилотлар учун — 223. 1 2 3 4 5 6

ЖУМА КҮНАЛИ
ЧИКАДИ.

СОТУВА НАРХИ
ЭРКИН.

ISSN 2181-614X

